

Academicianul HORIA HULUBEI
Fotografie de S. Stalner

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 24 (420) — 15 iunie 1963

lăcăra 24

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. **PREȚUL ABONAMENTELOR:** 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flacării

1 În Sala Palatului R.P. Romîne s-a deschis luni dimineața cel de-al IV-lea Congres al cooperăției de consum. Delegații reprezintă la congres pe cei peste 6.200.000 de membri ai cooperativelor.

2 „Bun pentru cereale 1963”. Este în toi activitatea de reparare și etanșare a vagoanelor destinate transportului recoltei din acest an.

3 Pentru buna depozitare a recoltei, la G.A.C. Dirvari-Ciorogirla, Regiunea București, se construiește o nouă magazie cu o capacitate de 70 vagoane.

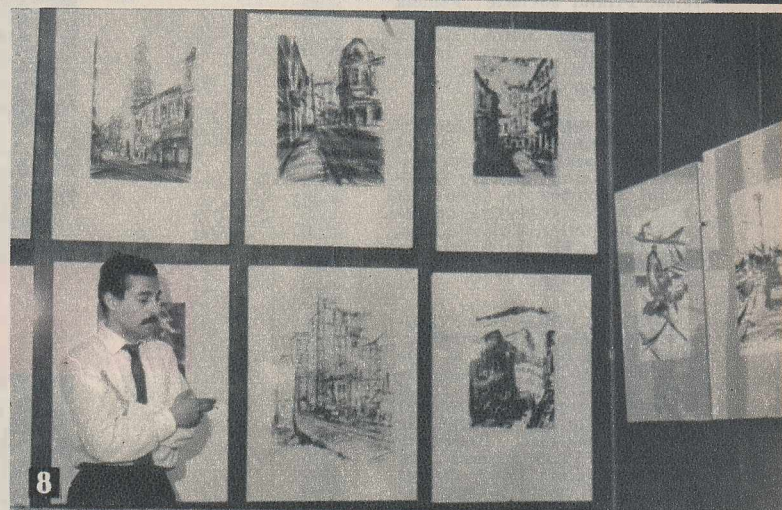
4 O imagine care prezintă activitatea vie din secția montaj mobilă de la Complexul de industrializare a lemnului din Pitești.

5 Ștrandurile bine amenajate au devenit din primele zile călduroase refugii bucureștenilor.

6 Teatrul de comedie din București și-a început activitatea cu piesa „Umbra” de Evgheni Șvarț. În fotografie: o scenă din spectacol, interpretată de actorii Iurie Darie și Gheorghe Dinică.

7 Fază din meciul de fotbal Dinamo-București — Crișana (4-0), disputat duminică pe stadionul Republicii.

8 Tînărul grafician Mihai Vulcănescu și-a inaugurat, în sala din Calea Victoriei nr. 132, prima expoziție personală. El expune ilustrații de carte, peisaje citadine, imagini de pe șantiere navale etc.

Fotocronica Flacării ♦ Fotocro

9 **10** Opinia publică americană condamnă dezmațul rasistilor din statele sudice ale S.U.A. În fotografia 9: pichete de demonstrații — formate din muncitorii albi și de culoare — în fața primăriei din New York, cer să se pună capăt segregăției; fotografia 10: nord-americani stabiliți în Cuba își exprimă protestul împotriva violențelor la care sînt supuși negrii din S.U.A. Pe prima pancartă scrie: „În Statele Unite un ciine are mai multe drepturi umane decît copiii negrilor”.

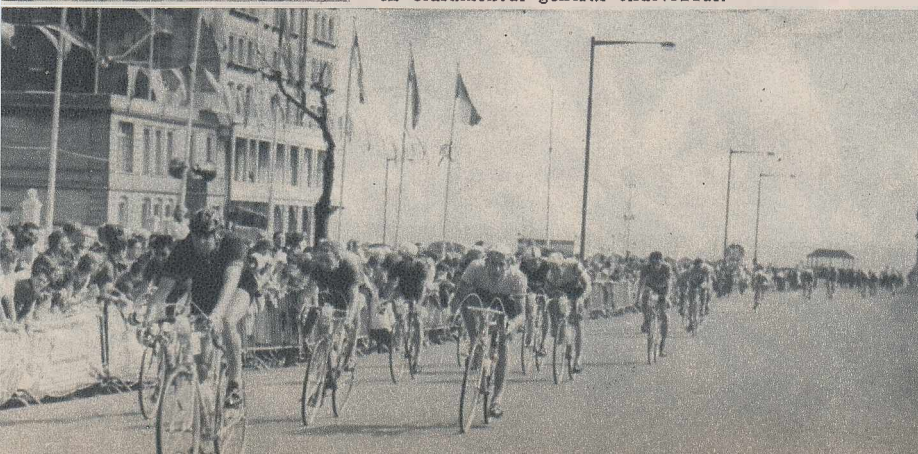
11 După cum au anunțat autoritățile irakene, în patru provincii din Irakul de nord au fost reluate operațiunile militare împotriva partizanilor kurzi. În fotografie: partizani kurzi la un post de observație.

12 Afișul celui de-al V-lea Congres Mondial al Femeilor, care-și va începe lucrările la 24 iunie în capitala sovietică. Și-au anunțat participarea reprezentante ale femeilor din 107 țări.

13 Ottawa. Demonstrație în fața clădirii parlamentului din capitala Canadei, împotriva prezenței armelor nucleare pe teritoriul țării.

14 Prăbușirea unui bombardier american cu reacție deasupra unui spital din localitatea Moroyama din apropiere de Tokio a provocat o puternică indignare în rîndul opiniei publice japoneze, care cere lichidarea bazelor militare americane din Japonia. În fotografie: sînt scoase de sub dărîmături cadavrele victimelor.

15 Aspect din cea de-a treia etapă a Turului ciclist al Angliei. Pînă la ora închiderii ediției echipa R.P. Romîne a avut o comportare meritorie. După etapa a 10-a Constantin Dumitrescu ocupă locul 2 în clasamentul general individual.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

În cursul verii, programul de televiziune se va desfășura în zilele de luni, marți, joi, vineri și sâmbătă de la orele 19.00, iar duminica la orele obișnuite.

DUMINICĂ 16 Iunie 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiune pentru copii și tineretul școlar — Spaima maimuțelor; Teledjurnalul pionierilor; Navomodelism — transmisiune de la lacul Băneasa 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Armonie și dans cu Gabriel Popescu, Ileana Iliescu, Alexa Dumitrache-Mezincescu, Elena Dacian, Petre Ciortea, Sergiu Stefanschi, Gică Matei 19.55: Filmul sovietic „Femeia îndărătnică” 21.20: Muzică ușoară cu Roxana Matei, Marina Volca, Nicolae Nițescu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 17 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știință și tehnică pentru tineretul școlar — Foc, abur, mișcare 19.45: Filmul „Moartea în insula de zahăr” 21.20: Orchestra de cameră a medicilor, dirijor Mircea Cristescu 21.55: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MĂRȚI 18 Iunie 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — De la lemn, stuf și paie la celuloză și hirtie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știti să desenați, copii?! „Creionul meu și... vacanța voastră”, de Octav Păncu-Iași. Desenează Iurie Darie 19.40: Filmul „Din lumea furnicilor” 19.50: Filmul muzical „4 cafele și muzică” 20.15: Teatru în studio — „Femeile savante” de Molière, cu Ion Fintesteanu, Cella Dima, Coca Androneșcu, Rodica Tăpălagă, V. Ronea, Marietta Rareș ș.a. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 20 Iunie 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — Folosirea izotopilor radioactivi în industria chimică 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — „Căpitanul Val-Virtej are surprize” 19.45: Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa” (V) 20.05: Emisiune de teatru — „Cărnuța cu paie” (Matei Millo) de Mircea Ștefănescu (Teatrul de stat din Timișoara). În pauze: Sfatul medicului — Metode medicale de prim ajutor; Cursa ciclistă UCBCOM. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 21 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Emisiune pentru tineretul școlar — Album artistic prezentat de Școala medie nr. 5 „Mihail Sadoveanu” din București 19.40: Emisiune de știință — Centrale atomo-electrice 20.00: Filmul românesc „Lanterna cu amintiri” 21.05: Constructori de nave 21.15: Selecțiuni din spectacolul „Estrada primăverii” al Teatrului de estradă din Ploiești. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÂMBĂȚĂ 22 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: „Anotimpurile” — în interpretarea copiilor din Ansamblul de balet de pe lângă sindicatul Teatrului Național „I.L. Caragiale” 19.40: Muzică distractivă 20.10: Filmul documentar „Primăvară obișnuită” 20.25: Actualitatea cinematografică 21.20: În fața hărții 21.30: Cîntă trio Los Gallos. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

Bogăție pe

**BIOGRAFIA PORUMBULUI — UNA DIN CELE TREI
CEREALE PRINCIPALE ALE LUMII**

**„ZEA MAYS” GĂSEȘTE ÎN ȚARA NOASTRĂ O
GAZDĂ OSPITALIERĂ**

**R.P. ROMÂNĂ PE LOCUL DOI DIN EUROPA LA SU-
PRAFAȚA CULTIVATĂ**

**O MATERIE PRIMĂ CU NUMEROASE FOLOSINȚE
PLANTĂ DE BAZĂ A AGRICULTURII ȚĂRII NOASTRE**

milioane de hectare...

de prof. univ. dr. **Irimie STAICU**,
membru corespondent al Academiei R.P. Romîne,
laureat al Premiului de Stat

Bogăție

pe milioane de hectare...

Aztecii se închinau unui zeu al porumbului, Tlaloc. După unii, acesta era și zeul ploii — legătura dintre cele două „atribuțiuni” ale sale fiind evidentă.

„Eroul” articolelor de față și oamenilor care-i dau viață.

„Zea Mays”, cum este denumit porumbul în știință, are o vîrstă multimilenară. În România însă certificatul său de naștere a fost „semnat” abia în secolul al XVII-lea.

Să facem o scurtă biografie a acestei plante care, împreună cu grîul și orezul, este una din cele trei cereale principale ale lumii și care, practic, cîștigă tot mai mult teren în agricultura noastră socialistă.

Întîi să-i cunoaștem numele.

Porumbul, avîndu-și obîrșia în America, își trage din locul său natal și denumirea sa științifică: *Mays* este numele pe care băștinașii din Haiti îl dădeau acestei plante și pe care Columb l-a popularizat în Europa o dată cu introducerea ei pe continentul nostru. *Zea* nu înseamnă „zeiță”, cum poate s-ar crede, ci „ceală” în limba greacă.

TIALOC, ZEUL PORUMBULUI

Deși originea porumbului nu este pe deplin lămurită, studiile arheologice și botanice îi indică drept leagăn fie Guatemala și Mexicul, fie platoul înalt al Perului, fie partea de vest a bazinului Amazonului. Cu multe secole în urmă, pentru indieni, poporul băștinaș al continentului american, porumbul era planta cea mai importantă, fiind ca atare cultivată pe suprafețe întinse. Din boabele lui măcinate, triburile de indieni făceau un fel de turte asemănătoare cu mîlaiul prăjit — aliment care se consumă și în prezent în Mexic sub numele de „tortillas”.

Încă din acele vremuri depărtate porumbul avea — desigur pe o scară mai îngustă ca azi — întrebuințări diverse. Boabele de culoare roșie, de pildă, se foloseau la extragerea coloranților pentru fibre textile, iar din varietățile cu tulpini mai bogate în zahăr se extrăgeau siropuri, utilizate și la prepararea diferitelor băuturi alcoolice. Cît de mult era prețuit încă cu mii de ani în urmă o demonstrează și faptul că aztecii din Mexic se închinau unui zeu al porumbului, Tlaloc.

În România cultura porumbului s-a răspîndit foarte repede. În perioada 1862-1866 (de cînd dispunem de primele date statistice) suprafața cultivată ajunge la aproape un milion de hectare, pentru ca în anii 1901-1915 să treacă de două milioane.

O ÎNTREBARE FIREASCĂ

Azi în țara noastră, în condițiile agriculturii socialiste, cultura porumbului a căpătat noi dimensiuni. E suficient să amintim că la ora actuală Republica Populară Romînă ocupă ca suprafață cultivată cu porumb al doilea loc în Europa, după Uniunea Sovietică.

Cititorii mai puțin familiarizați cu problemele agricole ar putea să-și pună o firească întrebare: de ce s-a răspîndit porumbul în țara noastră atît de repede și de ce în prezent, alături de grîu, este cea mai importantă plantă din agricultura țării? Vom încerca să răspundem.

Din capul locului trebuie să precizăm că în

România porumbul găsește o casă foarte bună o gazdă ospitalieră. Condițiile pedoclimatice îi sînt prielnice aproape în toate zonele țării. Ca și în ținuturile lui de băștină, el află la noi din belșug, un element indispensabil: căldură. De la răsărire și pînă la recoltare, timp de pespatru luni, în zonele de cîmpie are la dispoziție căldură din ce în ce mai multă. Și, fapt deosebit de important, această căldură crește proporțional, pe faze de vegetație, începînd de la semănat și pînă la recoltare.

În plus porumbul cere și multă apă. Astfel ca să se obțină 6.000 kg porumb boabe la hectare sînt necesare 4.800-6.200 tone de apă, adică 482-620 litri pe metru pătrat. După cum se știe la noi, în zonele cultivate cu porumb cad în fiecare an în medie 400-700 litri pe metru pătrat.

Este adevărat că sînt ani în care ploile nu dau cantitatea de apă necesară; sînt zone unde soarele dogorește și unde seceta își arată colții. Dar cînd se iau măsuri ca întreaga cantitate de apă să fie înmagazinată în straturile adînci ale solului, porumbul continuă să dea rod bogat. Păstrarea rezervelor de apă adunate în sol în timpul toamnei, iernii și primăverii timpurii îi dau rezistență tocmai în lunile de arșiță (Iulie, august), cînd cerințele de apă cresc.

În cadrul unei agriculturi moderne, cultura porumbului în zonele secetoase i se asigură apă și prin irigație.

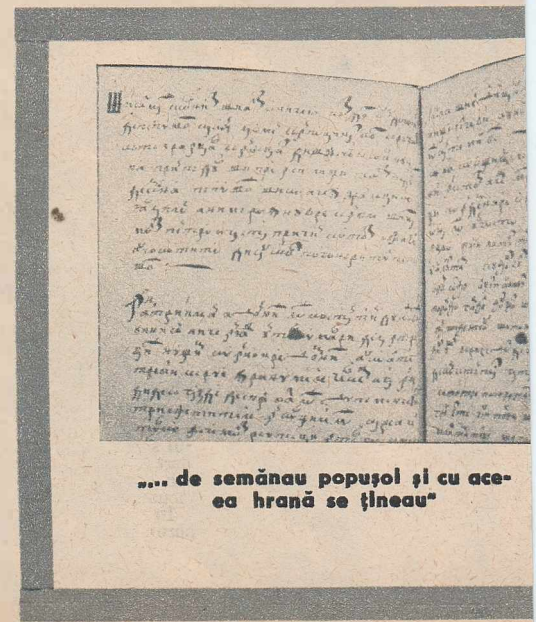
Pînă în 1965 se va amenaja pentru irigare în Bărăganul de sud o suprafață întinsă care va fi ocupată în fiecare an, în cea mai mare măsură, cu porumb pentru boabe sau cu porumb furajer, ca a doua cultură după grîul de toamnă.

Arătăm că la noi porumbul găsește o casă foarte bună. Desigur, nu orice sol e potrivit pentru el. Știința și practica au dovedit că porumbul reclamă soluri profunde cu textură mijlocie, în care numeroasele sale rădăcini pot să pătrundă adînc, pînă la 3 m și mai mult, și să extragă apă și hrana dintr-un volum mare de sol. În R.P. Romînă există asemenea soluri, în marea lor majoritate formate pe loess: cernoziomul castaniu ciocolat, levigat și solurile brun-roșcate de pădure. Sînt și numeroase aluviuni în luncile râurilor care s-au dovedit terenuri excelente pentru cultura porumbului.

DE LA ALIMENTAȚIE LA ANTIBIOTICE

Bineînțeles, extinderea tot mai mare a culturii porumbului în țara noastră nu se datorește numai condițiilor pedoclimatice, ci și faptului că el își găsește foarte numeroase și variate întrebuințări.

Porumbul, conținînd majoritatea substanțelor hrănitoare principale (afară de trei aminoacizi și două vitamine, C și D), se dovedește a fi un aliment gustos și apreciat. Aminoacizii și

... de semănau popușol și cu aceea hrană se țineau”

„E atât de mare că nu se vede omul călare din el...”

vitaminele ce lipsesc din porumb se găsesc în lapte, brânză, ouă, carne, pește și altele.

O largă întrebuințare a căpătat-o porumbul în creșterea și îngrășarea animalelor: pe bună dreptate se afirmă că el constituie baza zootehniei. Pentru bovine, oi, porci, păsări el reprezintă o hrană substanțială. Deci în ultimă instanță porumb înseamnă mai multă carne, mai mult lapte, mai multe ouă, mai multă lână.

Creдем că e bine să insistăm și asupra folosirii porumbului și în alt domeniu, relativ mai puțin cunoscut: în industrie. Porumbul boabe, alături de tuberculele de cartofi, constituie sursa cea mai importantă de amidon, utilizat în industria alimentară la prepararea budincilor, biscuiților, prăjiturilor, jeleurilor etc.

Din porumb se extrag ulei, spirt, dextrină, acid lactic, coloranți, dibutil. — materie din care se prepară cauciucul sintetic — acid acetic, acetonă etc. Cea mai mare cantitate de amidon extrasă din porumb este folosită la obținerea glucozei, larg întrebuințată la fabricarea bomboanelor și răcoritoarelor și la producerea fibrelor artificiale. Porumbul este prezent și la prepararea produselor antibiotice și în alte numeroase domenii.

Nu numai porumbul boabe, ci și celelalte părți ale plantei de porumb au folosință industrială. Din măduva tulpinelor se extrage celuloza pură, folosită ca material de izolare la frigider. Din pănuși — frunzele care învelesc știuleții — oamenii nevoiași de la țară răsuceau odată foiețe pentru țigări; acum ele au o altă destinație: slujesc la fabricarea aței, țesăturilor, confecționarea de diverse împletituri — poșete, încălțăminte, pălării.

După desprinderea boabelor de pe știulete rămâne rahisul (ciocălăul), care reprezintă 20% din greutatea știuletelui și care conține cantități mari de pentozane. Din acestea din urmă se poate obține furfurotul — folosit la rafinarea produselor petrolifere, în industria chimică de sinteză a maselor plastice, în industria farmaceutică.

Mătasea porumbului nu e numai o podoabă a știuletelui, ci se întrebuințează cu succes la prepararea ceaiurilor și siropurilor pentru afecțiunile căilor urinare și ale inimii. În ultimii ani cercetătorii sovietici au demonstrat că preparatele din mătasea porumbului stimulează secreția biliară și că ele se pot prescrie cu succes în afecțiunile hepatice. Tot în mătasea porumbului s-a descoperit vitamina K₂ antihemoragică.

ARTA ȘI ȘTIINȚA DE A CREA DUBLU HIBRIZI

Cu aceasta n-am epuizat nici pe departe importanța cultivării porumbului. Mai mențio-

(Continuare în pag. 8)

Cînd și cum s-a introdus porumbul în agricultura țării noastre

Informațiile cele mai concrete privitoare la începuturile culturii porumbului în Moldova ne sînt furnizate de o cronică anonimă care, sub titlul „Pentru domnia lui Constantin Duca Vodă” (Moldova, 1693-1695), spune:

„În zilele acestui domn s-a scormit un obicei pe vite, că-tula zic munteneste văcărutul, le au dat toți cîte un zlot de ou, de vacă, cîte vite a avut, ie gonitori și gonitoare cîte un tult, de cal, de capră cîte un leu. Și s-au mai scormit și alt obicei, cîte 2 orți de pogon de pre popușol, că acuma la oameni se impu-tinase boii și sărăcimea cîtă

era în țară se învățase de-și făcea ogoarele cu sapa prin păduri și prin siliști, pe sub păduri, de semănau popușol și cu aceea hrană se țineau”. (Tult, zlot, ort — monede ale timpului.)

În acest text porumbul apare ca o cultură obișnuită, binecunoscută țăranilor. Același lucru se deduce și din faptul introducerii unui bir special pe cultura porumbului.

În Muntenia, după părerea majorității autorilor, porumbul a fost introdus în ultimul sfert al secolului al XVII-lea, sub domnia lui Șerban Cantacuzino (1679-1688).

În Ardeal se crede că porumbul a fost introdus pe

la mijlocul secolului al XVII-lea, sub domnia principelui George Racotzi I (1631-1648).

Dacă privitor la data introducerii și răspîndirii porumbului în agricultura țărilor Românești există totuși unele documente istorice, în ceea ce privește calea de pătrundere în țară a primelor semințe ale acestei plante nu sînt dect presupuneri. Părerea acceptată de majoritatea cercetătorilor este că negustorii portughezi și spanioli au adus porumbul la Genova, Veneția și Constantinopol. În Țările Românești porumbul a ajuns din Turcia, cu care existau atunci relații economice dezvoltate. În Transilvania se pare că primele semințe de porumb au ajuns direct din Italia.

Știați că...

...În America porumbul a început să fie cultivat acum aproximativ 4500 de ani? Aceasta s-a putut stabili cercetîndu-se cu ajutorul carbonului radioactiv vîrsta resturilor de știuleți și boabe găsite în peșterile din Mexic.

...Indienii din America preparau, înainte venirii lui Cristofor Columb, zahăr din porumb, mai precis din subspecia numită „saccharata”?

...Prima publicație europeană consacrată descrierii porumbului a văzut lumina

tiparului în Italia în anul 1494, sub forma unei broșuri, iar prima imagine tipărită a acestei plante apărută în Europa este o gravură în lemn datînd din anul 1542?

...Numărul rîndurilor de boabe pe un știulete de porumb este întotdeauna cu soț?

...Înălțimea tulpinii porumbului în diferite regiuni de pe glob poate varia între 30 cm și 9 m, iar greuta-

Continuare în pagina 8

Știați că...

tea a 1.000 boabe, între 43 și 1.100 g?

...Planta sălbatică din care provin formele de porumb existente astăzi în cultură nu este cunoscută? Plantele sălbatice cele mai înrudite cu porumbul sînt *Euchlaena* și *Tripsacum*. Dar nici una dintre ele nu poate fi considerată în mod sigur drept strămoș al porumbului.

...La o producție de porumb de 5.000 kg boabe la

hectar, din boabele recoltate de pe 12 ha se poate extrage aproximativ un kg de... zinc?

...Curentul electric de înaltă frecvență poate influența în sens pozitiv, între anumite limite, creșterea și dezvoltarea porumbului? Plantele rezultate din semințele astfel tratate sînt mai viguroase și ajung mai devreme la maturitate.

...Boabele de porumb pot avea, pe lângă culoarea galbenă, mai des întilnită, și culoarea albă, roșie, brună și chiar albastră? Se cunosc și cazuri cînd boabele aceleiași știulete sînt colorate în mod diferit.

O „citadelă” a porumbului: Fundulea

O contribuție de seamă la dezvoltarea culturii porumbului în R.P. Romîna o aduc Institutul de cercetări pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice de la Fundulea și stațiunile experimentale agricole din întreaga țară.

Institutul furnizează sămînță de porumb de bună calitate: hibridii dubli 311, 405 și 409 pentru cîmpia din sudul țării, Dobrogea și Banat, sau hibridii dubli 103, 203, 208 și 206 pentru platoul Transilvaniei și zonele de stepă și silvostepă ale Moldovei. Bunele rezultate obți-

nute în cultura porumbului se datoresc și numeroaselor experimentări privind lucrările solului, îngrășarea terenului, distanța, epoca de semănat, metodele de irigare, folosirea porumbului în hrana animalelor, combaterea dăunătorilor etc.

Cercetătorii Institutului de la Fundulea și ai stațiunilor experimentale nu pierd din vedere nici viitorul: ei experimentează noi îngrășăminte lichide pentru porumb — pe bază de amoniac — care sînt mai ieftine; studiază efectul, în condițiile țării noastre, al unor terbiicide noi, cum ar fi Simazinul și în special Atrazinul, cu ajutorul cărora se pot exclude prașilele manuale pe rînd.

Lanurile de porumb se plin în zare... privegheate cu grija de cercetătorii Institutului de la Fundulea.

năm faptul că porumbul s-a extins și a rămas în cultură pe suprafețe uriașe datorită capacității sale de producție mai mari decît a grîului, a ovăzului, a secarei sau a altor plante cultivate pentru semințe. În același timp, porumbul se poate cultiva pe același ogor după el însuși mai mulți ani la rînd, fără mari neajunsuri.

În ultimii 6-7 ani tehnica cultivării porumbului a făcut în țara noastră progrese remarcabile, o atenție sporită acordîndu-se hibridilor de mare productivitate. În toate gospodăriile agricole de stat și pe tarlale tot mai întinse ale gospodăriilor colective a fost folosită, cu bune rezultate, sămînță de porumb dublu hibrid.

Multă lume se întrebă ce este acesta. Prin hibrid înțelegem orice organism rezultat din încrucișarea a doi indivizi deosebiți în caracterelor lor ereditare. În ceea ce privește porumbul dublu hibrid, el se realizează prin încrucișarea a doi hibridi simpli, însumînd valori productive și calitative superioare.

Pentru anul 1963 a fost repartizată sămînța a 16 hibridi dubli de porumb potriviți pentru diferitele zone agricole. Aceștia au perioade de vegetație ce variază de la 125 la 145 zile.

În primăvara viitoare întreaga suprafață destinată culturii porumbului va fi însămînțată numai cu hibridi dubli produși în țara noastră. Aceștia sînt foarte productivi, rezistă bine la secetă și boli, se adaptează mai ușor la soluri și climate diferite și — element de loc lipsit de importanță — se recoltează mai ușor decît soiurile de porumb obișnuite (cu polenizare liberă).

Desigur, porumbul dublu hibrid nu se obține lesne, ci reclamă îndelungate și atente lucrări, care durează cel puțin șase ani. După aceasta se verifică cel puțin trei ani comportarea hibridului nou în diferitele zone agricole din țară.

Deoarece vigoarea sa se menține în întregime numai în primul an de cultivare, este necesar ca în fiecare an să se folosească sămînța de porumb dublu hibrid din prima generație. Producerea, condiționarea și distribuția seminței de porumb din prima generație pentru milioane de hectare în fiecare an sînt operațiuni care cer multă pricepere și muncă.

Oamenii de știință din țara noastră și foarte mulți lucrători din stațiunile experimentale și din unitățile agricole socialiste au dobîndit bune rezultate atît în crearea porumbului de mare productivitate cît și în tehnica culturii. Datorită mașinilor moderne puse la dispoziție de stat și aplicării ierbicidelor se elimină lu-

crarea cea mai grea, mai chinuitoare și totodată mai costisitoare: prașitul cu sapa.

ȘTIULEȚII DE AUR

Pentru țara noastră, care cultivă porumbul pe o suprafață atît de întinsă, orice spor de producție aduce o contribuție însemnată la creșterea venitului național. Numai o creștere de 100 kg boabe la fiecare hectar înseamnă o cantitate în plus de 400.000 tone porumb boabe. Ce reprezintă, de pildă, doar 100 kg porumb boabe? Mult: 20-25 kg carne de porc sau 63 kg amidon sau 44 litri alcool și, în plus, 1,8-2,7 litri ulei și 3,6 kg turte.

În ultimii doi ani, în ciuda unor condiții climatice puțin favorabile, numeroase unități agricole socialiste au obținut recolte frumoase. Astfel numeroase gospodării agricole de stat din Banat, Crișana și alte regiuni au obținut de pe întreaga suprafață recolte medii de 5.000-6.000 kg boabe la hectar. Avînd în vedere că tehnica cultivării porumbului este în continuu progres, există temeiuri să se afirme că în scurtă vreme vom asista la creșterea producției de porumb pe întreaga suprafață cultivată.

Însemnătatea porumbului pentru țara noastră a fost scoasă în evidență și de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în expunerea făcută la ședința solemnă a M.A.N. cu prilejul celei de-a XV-a aniversări a Republicii Populare Romîne. „Majoritatea suprafeței cultivate cu porumb și sporirea productivității la această cultură — a spus tovarășul Gheorghiu-Dej — este un obiectiv deosebit de important pentru anii viitori”.

Prin excelență productiv, avînd diverse și însemnate întrebunțări, porumbul, alături de grîu, este planta de bază a agriculturii noastre socialiste.

Ștințele de aur găsesc la oamenii muncii din agricultură și la specialiștii nu numai o prețuire „sentimentală”, ci hărnicie și sîrguință, conștiința importanței economice a acesteia uriașe bogății a țării noastre: porumbul.

Prof. univ. dr. Irimie STAIU

N. R. „Cînd și cum s-a introdus porumbul în agricultura țării noastre” se bazează pe date din studiul monografic „Porumbul”, Editura Academiei R.P. Romîne, 1957. Celelalte note au fost redactate de ing. Arcadie Ulinici, de la Institutul de cercetări pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice de la Fundulea.

recorduri de ieri și azi

Dacă vreodată, de curiozitate, veți răsfoi un tratat de geografie agricolă și dacă veți privi cu atenție o hartă a răsîndirii porumbului pe glob, veți vedea în dreptul Balcanilor, și în special al țării noastre, puncte dese sau poate un colorit mai închis: este dovada că ne aflăm într-o zonă de cultură intensă. Și realitatea nu dezmințe spusele hărții. Romînia a fost și este o țară cultivatoare de porumb binecunoscută. Dar... există și un „dar”. Romînia burghezo-moșierească deținea un trist record în acest domeniu: în perioada 1930-1939, de pildă, ea ocupa ultimul loc în Europa la producția medie de porumb la hectar: 1.072 kg...

Astăzi acest „record” stăruie doar în amintire. Pe ogoarele gospodăriilor agricole socialiste munca liberă a oamenilor și grija permanentă a statului n-au întîrziat să-și arate roadele.

Sistemele de cultură se aplică diferențiat; de asemenea se folosec în mod judicios hibridii dubli. Unii sînt potriviți pentru zonele călduroase, iar alții sînt indicați pentru zonele mai reci și mai umede. Cît de eficiente sînt metodele agrotehnicii moderne, care își găsesc un cîmp larg de aplicare în agricultura socialistă, o dovedește faptul că, cu toată seceta din anul 1962, pe suprafețe mari de teren au fost obținute producții nebănuite în trecut.

Aceste rezultate au o mare forță mobilizatoare. Tot mai multe unități ale agriculturii socialiste preiau experiența înaintată, iar realizările deosebite tind să se generalizeze într-un număr crescînd de unități agricole.

Iată cîteva cifre din anul trecut — an în care condițiile climatice au fost defavorabile — care demonstrează posibilitățile larg deschise de aplicarea agrotehnicii înaintate.

La G.A.S. Pletroiu, din Reg. București, de exemplu, de pe 915 ha cultivate cu porumb s-au recoltat în medie cîte 4.360 kg la ha. Este interesant de arătat că la această gospodărie irigarea porumbului a dublat aproape producția, obținîndu-se cîte 8.280 kg/ha boabe în medie pe 810 ha. Tot în Reg. București, la G.A.S. Mărculești, au fost obținute în cultură irigată 8.040 kg boabe la ha în medie pe întreaga suprafață. O recoltă frumoasă de porumb a avut-o anul trecut și G.A.S. Pisc din Reg. Galați: 7.645 kg boabe la ha în medie, pe 168 de ha irigate.

Producții mari de porumb, la care țărani muncitori nici nu se puteau gîndi în trecut, au fost obținute și în gospodăriile agricole colective. Astfel colectivitățile din Slatana, Reg. Crișana, au recoltat 5.211 kg boabe la ha în medie, pe 838 ha teren neirigat.

Recorduri ale zilelor noastre...

N

u se vede omul călare din el..." Aceasta este cea mai veche amintire a mea despre porumb.

Așa începeau să spună oamenii, pe la mijlocul verii, cu un fel de mândrie în glas și în ochi cu un fulger de bucurie despre lanurile de porumb. Iar eu eram uimit de extraordinara plasticitate și forță a expresiei. Cred că a fost prima lecție de vorbire colorată pe care am primit-o în viața mea.

E atât de mare că nu se vede omul călare din el... De câte ori auzeam asta mă încerca un fior, ca la narațiunea unor fapte epice. Eu nu văzusem niciodată un asemenea porumb; el nu creștea în preajma satului, ci pe cîmpia uriașă dintre sate, acolo unde nu mai erau decât cerul și pămîntul. Ce trebuie să fie pe acolo, mă gîndeam, uitîndu-mă cu uimire la cei ce puteau aduce mărturie din locuri unde se petreceau fapte atât de extraordinare. Dar tot în acel timp, într-o zi, pe ulițele satului a fost o mișcare neobișnuită și am auzit cuvinte pe care nu le mai auzisem niciodată. Pînă seara tîrziu am stat la fîntîna satului, care era în preajma casei noastre și constituia pentru mine un permanent punct de observație.

Ziua începuse cu țipetele cîtorva femei și copii și se termina, sub lumina lunii, cu murmurul colectiv al întregului sat.

Așa a intrat în conștiința mea, nedumerindu-mă și înfricoșîndu-mă, noțiunea de spînzurătoare. În acea zi, o femeie se spînzurase în grajd, trecîndu-și în jurul gîtului o frînghie. Cu surpriză și spaimă luam cunoștință că nu numai roțile trenului care trecea la marginea satului, și nu numai apele umflate ale gîrlei care curgea dincolo de calea ferată, ci și obiectele domestice, chiar o simplă frînghie, pot deveni pentru neamul omenesc — pe care îl descopeream în jurul meu și-l studiam cu mare atenție, părăindu-mi înconjurat de enigme — prilej al unei morți violente.

Pentru cîțiva oameni, cu altfel de îmbrăcăminte și cu altfel de glasuri, mai categorice și mai raționale decât ale celor care se văitau sau comentau înspăimîntați, moartea acelei femei nu prezenta nici o enigmă. Ei spuneau: pelagră! Cuvîntul acesta nou avea pretenția să explice totul, copiii care țipau prin curte, funia înnodată în jurul gîtului, ochii ieșiți din orbite. Pelagră!

Într-o seară, înainte ca discul lunii să se știrbească, am stat pe treptele casei pînă tîrziu, sub razele ei de cositor, în tovărășia lui Lăbuș, prietenul meu din acea vreme, cuprins de o mare tristețe și de o mare nedumerire.

Faptul brutal, care scosese satul din viața lui obișnuită, își primise explicația. Pelagra, mămăliga! Dar eu nu

pricepeam cum se poate termina cu țipete și cu ochi scoși din orbite ceva ce avea un început atât de frumos: Nu se vede omul călare din el...

★

Cine va citi „Cartea Oltului”, despre care un recenzent a spus cîndva că este o Biblie a pămînturilor romînești, va vedea că atunci cînd, pe la mijlocul vieții mele, am străbătut aceste pămînturi întocmind inventarul lor poetic, ochiul meu n-a rămas de loc indiferent la marea spectacol al lanurilor de porumb. Atunci, între Carpați și Dunăre, am pătruns împreună cu eroul meu în marea lume a porumbului și am fost copleșit de cîtă forță și de cîtă poezie aducea el pe fața pămîntului. De la sfîrșitul lui iunie, după ce grîul era secerat, cîmpia dunăreană rămînea pînă toamna tîrziu, pînă aproape de căderea zăpezii, sub marea vrajă a porumbului.

Fiorul pe care îl încercasem în copilărie nu mă înșelase. Porumbul este o plantă epică, în fața căreia și se trezește imaginația și bărbăția. Grîul transformă pămîntul într-o mare de aur, cu valuri ca ale mării, dar porumbul fișnește în sus, vizează a treia dimensiune, se preface în pădure, că nu se mai vede omul călare din el.

Iar atunci cînd e cules își arată încă o dată forța. N-am să uit niciodată fiorul cosmic încercat în fața uriașelor grămezi de știuleți din cîmpia Dunării. Adevărate piramide, dar nu de piatră, ci din țesuturi vegetale, comestibile.

Anii au trecut. De mult n-am mai auzit vorbindu-se despre pelagră, dar de porumb aud vorbindu-se tot mai des. În „Șcințtea” s-a scris și se scrie despre porumb tot atât de mult și cu aceeași tensiune ca și despre electrificarea țării.

Țin mînte că atunci cînd, la jumătatea vieții mele, Oltul și cu mine am ajuns în cîmpia Dunării, am scris despre porumb: „...scoțînd din frunzele lui acel foșnet unic, de săbii trase din teacă”.

Acestei săbii, care ca orice sabie are două tăișuri, noua orînduire a țării noastre îi ascute numai tăișul folositor omului, pe celălalt, pe aducătorul de pelagră și de moarte, împingîndu-l în uitare.

Semănat pe imense întinderi de pămînt, lucrat cu tot mai puternice și ingenioase mașini, bază a producției de carne, de lapte și de uleiuri, porumbul poate fi privit astăzi cu mîndrie.

Acum, nici o contradicție nu mai există între măreția lui „Nu se vede omul călare din el...” și rezultatele obținute prin cultivarea acestei epice plante în cîmpia Dunării.

ul-
D
ntă
ică

eo BOGZA

actualități cinematografice

MATURIZĂRI

Romanul adolescenței maturizate de război, „Străinul”, se ecranizează. Filmul nu va fi însă ediția revăzută a cărții, ci o operă originală, conformându-se legilor de construcție cinematografică. Relația literatură-film e înțeleasă în mod creator de scriitorul Titus Popovici, cărui îi datorăm și o altă valoroasă transpunere, „Setea”.

Scenaristul concentrează și aici sensurile cărții în jurul câtorva personaje din vasta galerie a „Străinului”. Dar mută centrul de greutate pe alte întâmplări, schimbă ambianțele, deplasează partea a doua a povestirii din satul dramaticului refugiu în orașul ce pregătește insurecția.

— Titus Popovici știe să scrie pentru film—ne spune regizorul Mihai Iacob, foarte mulțumit de colaborarea cu scenaristul. Nu e sentimental față de cuvântul tipărit, ci cîntărește lucid fiecare episod al cărții, gândind cum ar apare pe ecran. Nu există moment din roman transpus identic în film. Totul a fost recompus în funcție de necesitățile povestirii cinematografice.

Răsfoiesc scenariul. Se simte încă de la început intervenția scriitorului. Eliminarea din școală a lui Andrei se produce mai tirziu, ca o consecință a unui caracter ce se conturează în fața noastră. Evoluția lui urmează apoi o ascensiune mai rapidă, limpezirea eroului producându-se mai devreme și în alte împrejurări decât tragicele peregrinări prin satele pustiite de fasciști ori terorizate de gărzile naționaliste. Contactul lui Andrei cu mișcarea revoluționară din oraș se face îndată după eliminarea lui și după bombardarea gării, când băiatul intră să lucreze la uzina de armament. Aici, asistînd la organizarea de către muncitori a evacuării uzinei, el cunoaște necesitatea și finalitatea acțiunii. Scenaristul a înțeles că în film definirea eroului nu se poate face pe altă cale decât integrîndu-l în acțiune. Sub semnul unor clarificări de conștiință, definitive, se precizează pe ecran și celelalte personaje, Lucian Varga, de pildă.

— Romanul cinematografic în două serii va păstra în centrul atenției sale prietenia dintre Sabin și colegul său, Lucian Varga? — îl întreb pe regizor.

— „Străinul” rămîne istoria unei prietenii pe care nu atît evenimentele cît apartenența eroilor la clase diferite, ireconciliabile, o destramă. Lucian Varga se definește mai hotărît ca fiu al tatălui său, burghezul reacționar și șovin care în film își găsește un bine-meritat sfîrșit tragic. Infruntarea personajelor nu ține de două caractere, ci de două lumi vrăjmașe. Andrei a înțeles sensul istoriei și s-a alăturat ei; Varga nu mai rămîne, ca în carte, mai mult un izolat, un inadapabil, un steril meditativ, ci, la moartea tatălui său (episod introdus de scenarist în film), se declară fățiș dușmanul forțelor revoluționare.

— Dar Sonia? În carte, iubita lui Andrei își renega clasa și se alătură, curajoasă, celui drag, infruntînd riscurile unei vieți nesigure, precare.

— Scenaristul și-a reconsiderat personajul. Cu toate că încă îl mai iubește pe Andrei, Sonia rămîne alături de Lucian, de mentalitatea lui, care îi e mai apropiată. Filmul trage viguros concluziile cărții, ducînd pînă la capăt, în mod firesc, maturizarea eroilor începută în roman.

— Ecranizarea „Străinului” va fi așadar un fel de epilog scris de autor la o distanță de cîtiva ani de la apariția cărții?

— S-ar putea numi și așa. Cînd ecranizează, scriitorul își poate permite o poziție activă față de propria-i operă. Cu atît mai bine pentru cineast. Sperăm, și pentru spectator...

— Ați colaborat încă din faza scenariului literar? — În timp ce Titus Popovici scria cîte o secvență, eu lucram, paralel, la decuparea celei anterioare. Aceasta ne-a permis o consultare permanentă, verificarea sau selectarea — pe loc — a celei mai bune variante ivite.

— Lucrați cu plăcere la această ecranizare?

— E filmul la care țin cel mai mult. Pentru că universul lui îmi e familiar—am cunoscut oamenii, locurile descrise de Titus Popovici — Aradul, unde se petrece acțiunea, e într-un fel orașul copilăriei mele și am emoții cînd îl redau pe ecran. De altminteri, socotesc „Străinul” un moment de răspundere al activității mele cinematografice.

— Examenul de maturitate, cu alte cuvinte...

— Intocmai. Pe care-l dau o dată cu eroul îndrăgît, Andrei Sabin.

Le urăm succes amîndurora.

În colhoz tinărul student-ziarist (Aleksandr Zbruev) a întâlnit în cele din urmă dragos

Un nou rol pentru ALEKSANDR ZBRUEV

Numele regizorului Vadim Derbenev ne este cunoscut: el a semnat imaginea filmelor realizate de M. Kalik, dintre care recentul „Om merge după soare”. Iată-l acum debutînd în regie cu filmul „Călătorie în aprilie”. În ce privește interpretul principal, pe acesta l-am cunoscut sub chipul frămîntatului Dimka, unul din cei trei eroi ai filmului „Salut, viață!”. El interpretează de astă dată un personaj contemporan, din generația celor care preiau în zilele noastre din mâinile părinților misiunea de a construi comunismul.

Eroul filmului „Călătorie în aprilie” este un tinăr în vîrstă de aproape douăzeci de ani, student al unei facultăți de ziaristică.

Păpăniile lui încep într-o noapte rece de aprilie, o dată cu debarcarea de pe vaporușul „Hortensia” într-un loc pustiu din apropierea unui colhoz hortiviticol. Tinărul gazetar venit la prac-

tică printre colhoznici e întîmpinat început cu răceală și neîncredere. Îmbrăcămintea lui după ultima modă — pantofii cu vîrf ascuțit, ciorapii peștri, pantalonii strîmți și vindiacul plin fermoare — pare mai curînd un bulvardist. Dar sub bravada lui teribilis se ascund o fire sinceră și înflăcărat o mare dorință de a fi de folos celor dîjur, o gândire clară și exigentă. Foar curînd înțeleg și colhoznicii, ca veci podgoreni ce sînt, că băiatul acesta pl de talent și spontaneitate e asemenea vinului nou care fierbe. Că are nevoie de atenție și îngrijire ca să-și arate adevăratele însușiri. Cu ajutorul colhoznicilor, capriciosul și furtunosul april pe care studentul l-a petrecut în sat va fi urmat de un mai însorit, cu livezi în floare și cu un tinăr care a cucerit numai dragostea unei fete, ei și prețuire tuturor celor din jur.

PRELUDIO 11...

...sună pasnic și chiar muzical. Dar acest indicativ poartă o încălțatură grea de ură și moarte. E numele unei operații de diversivitate întreprinsă de mercenarii lui Batista, plătiți și înarmați de imperialiștii nord-americani. Tot el dă și titlul filmului pe care îl realizează în coproducție germano-cubaneză regizorul Kurt Maetzig.

Eroii, un grup de patrioți cubanezi care luptă pentru a zădărnici acțiunile contrarevoluționare, sînt interpretați de actori din ambele țări: cubanezii Aurora Depestre și Roberto Blanco și germanii Günther Simon și Armin Mueller Stahl. Filmările în exterior s-au desfășurat în vara anului 1962 la Havana și în jungla din Sierra del Mico, într-o atmosferă de tensiune și însuflețire totodată. În jurul insulei din Marea Caraibilor patrolau vasele flotei militare americane și pînă și recuzitera filmului, o tină cubaneză de 19 ani, umbra cu revolverul la sold; o ambarcațiune cu care debarcase pe coasta provinciei Pinar del Rio un grup de diversioniști a fost, după capturare, pusă la dispoziția echipei de filmare... Toate demonstrează așadar cît de actuală e tema filmului. Cubanezii au făcut totul pentru a asigura cineaștilor cele mai bune condiții, în așa fel încît să-și poată continua nestîngerii munca.

Apoi, pe platoul studiourilor DEFA din Berlinul democrat, în decorurile realizate de arhitectii Alfred Hirschmeier și Roberto Larrabure (decoruri care reconstituie cu fidelitate cafeteria „Salon Capitolio” și holul hotelului „San Remo” din Havana), au răsănat pe rînd dialoguri în limba spaniolă și germană. Se filmau cîteva din cele mai importante momente ale acțiunii.

— Atențiune, Aurora Depestre, e rîndul dumnealor!... Luminile s-au aprins, scoțînd în evidență dezordinea din decorul cafeteriei „Salon Capitolio”. La telefon, o fată în uniforma voluntarilor Armatei de eliberare vorbea emoționată:

— Trimiteți o ambulanță la „Salon Capitolio”. În colțul străzii San Rafael s-a produs o explozie. Sînt cîtiva răniți...

Este scena pe care a surprîns-o fotografia din dreapta.

MIRACOLUL TENACITĂȚII

criitoarea americană Helen Keller e acum octogenară. Dar lumea care s-a petrecut cu dînsa în urmă cu trei sferturi de secol n-a fost uitată... În zid de neînvins se ridicase între fetița din orașelul Tuscomb (Alabama) și restul lumii: de pe urma unei scarlatine grave, Helen rămăsese surdă, mută și oarbă. Din închisoarea ei de întuneric și singurătate a izbutit însă să-și smulgă tînăra învățătoare Anne Sullivan. prețul unei teribile înceștări de fiecare zi, în care educatoarea ezvăluit o energie supraomenească, ea a sfîrșit prin a trezi la Helen viața primară, animalică. Treptat, Helen a început să comunice cu lumea înconjurătoare pentru că în cele din urmă, asistată în permanență de devotata ei învățătoare și prietenă Anne Sullivan, a ajuns pe băncile universității și să-și formeze o cultură pe care n-o fi putut-o invidia mulți oameni valizi.

o Bancroft și Patty Duke într-o scenă dramatică din filmul „Miracolul în Alabama”.

„...cestui uimitor triumf al răbdării și dragostei i-a fost consacrată piesa „Miracolul în Alabama” a dramaturgului William Gibson, cum și filmul cu același titlu realizat de regizorul Arthur Penn. Acțiunea filmului începe cu sosirea învățătoarei și se încheie în momentul zguditor al primei victorii: după câteva săptămîni de luptă, în care învățătoarea fusese nevoită să „dreseze” cu mijlocuri uneori brutale mica sălbăticiune, Helen face în sfîrșit legătura dintre o noțiune și semnele pe care Anne Sullivan i le scria pe palma ei. De aci înainte inteligența copilului avea să se dezvolte rapid, o dată cu o neistovită sete de viață și cunoștințe. Remarcată încă la Festivalul de la Edinburg din anul trecut, performanța artistică a interpretelor principale, actrița Anne Bancroft și mica Patty Duke, a adus amîndurora recent consacrarea definitivă o dată cu decernarea, în această primăvară, a premiului Oscar pentru cele mai bune interpretări feminine din anul 1962.

SOPHIA LOREN ÎN 1983

Sophia Loren va apărea din nou într-un film regizat de Vittorio de Sica. După generoasele roluri pe care i le-a oferit în filme ca „Aurul Neapoleului”, „Ciocciara”, „Boccaccio” și „Sechestrații din Altona”, cunoscutul regizor italian i-a pregătit acum Sophiei prilejul unei experiențe artistice ispititoare. Ea urmează să interpreteze în următorul film al lui de Sica — „Ieri, azi și mâine” — un rol triplu. În trei episoade ce se desfășoară la interval de douăzeci de ani, personajul interpretat de Sophia Loren va ilustra evoluția, în ultimele două decenii, a poziției femeii în societate, riscînd și o anticipare — în registrul comic, firește — a situației acesteia în jurul anului 1983. Partenerii va fi Marcello Mastroianni.

POETUL MUSSA DJALIL, EROUL UNUI FILM

Salvați ca prin minune din tainițele închisorii fasciste berlineze Moabit, un călău cu versuri de o cutremurătoare forță lirică a ajuns, după al doilea război mondial, în patria autorului său, Uniunea Sovietică. Acel ce le scrisese și le tănuise sub zecua deșinutului era Mussa Djalil, poetul de origine tătară ucis de nazisti la capătul unei lungi și chinuitoare captivități. Filmul, realizat recent la studioul din Babelsberg (R.D.G.), evocă eroica rezistență a prizonierului care în cele mai grele clipe a știut să-și păstreze neatinsă demnitatea și încrederea în victorie. În rolurile principale apar actorii Edwin Marian și Erkehard Schall de la Berliner Ensemble.

cartea

D. Melnikov:

COMLOT ÎMPOTRIVA LUI HITLER

Editura Politică — 288 pag.

Lucrarea prezintă evenimentele legate de complotul de la 20 iulie 1944 din Germania, organizat împotriva lui Hitler.

Autorul își propune să restabilească realitatea istorică, să analizeze adevărata natură a complotului, să împrăstie falsă aureolă cu care-i înconjoară pe complotiștii unii istorici burghezi, subliniind totodată activitatea grupurilor comuniste, militante consecvente împotriva regimului hitlerist.

E. Godeanu, I. Tudose, R. Tudor:

ÎNALTUL TITLU DE MEMBRU DE PARTID

Editura Politică — 96 pag.

Lucrarea înfățișează cititorilor preocuparea permanentă a partidului nostru pentru aplicarea cu consecvență a învățăturii leniniste cu privire la titlul de membru de partid și la rolul crescînd al comunistilor în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid, reliefează activitatea susținută desfășurată de partid pentru antrenarea maselor la îndeplinirea politicii sale.

Mojmir Grygar:

JULIUS FUCIK

Editura Politică — 272 pag.

Folosind materialele noi despre Fucik, documente din arhive, precum și amintirile unor oameni care l-au cunoscut personal pe Fucik, Grygar a realizat o emoționantă prezentare a vieții compatriotului său, erou al mișcării muncitorești cehoslovace și internaționale.

Eugen Phoebus:

O CONTRIBUȚIE LA CAUZA PĂCII — ÎNTELEGERILE REGIONALE

Editura Politică — 72 pag.

Lucrarea arată importanța economică și politică a încheierii unor înțelegeri regionale, inclusiv a creării unor zone denuclearizate în diverse regiuni ale lumii, ca un factor de destindere internațională menit să contribuie la consolidarea păcii. Locul central în lucrare îl ocupă prezentarea propunerilor R.P.R. cu privire la crearea unei înțelegeri în Balcani și activitatea desfășurată de țara noastră pentru realizarea unei astfel de înțelegeri. Autorul face de asemenea o expunere a inițiativelor altor state socialiste privind crearea de zone fără arme nucleare într-o serie de regiuni ale lumii. Ultima parte a lucrării se ocupă de combaterea poziției obstructioniste a puterilor occidentale în această problemă.

povestea voievoi

CÎTEVA CUVINTE CONTOPITE

Două cuvinte se pot contopi pentru a forma un cuvînt compus (de exemplu, floarea-soarelui, du-te-vino, țîrzie-briu etc.). Contopirea ajunge citeodată atît de perfectă, încît nu mai reușim să despărțim elementele componente.

Un cuvînt ca parter, de pildă, a fost la origine compus din două cuvinte franțuzești, par și terre, ceea ce s-ar traduce „la pămînt”, de fapt „la nivelul solului”. Parterul e într-adevăr acea parte a clădirii care e construită imediat deasupra solului. Aproape fără nici o modificare a pronunțării, parterre a devenit în romînește parter.

Din grecește provine cuvîntul internațional acrobat, și acesta un cuvînt compus din două elemente: akron „înălțime, vîrf” și -batos „cel care merge”. Un akrobatos era deci o persoană care putea merge în virful picioarelor sau pe sus, la o oarecare înălțime deasupra pămîntului. Înțelesul acesta se potrivește și astăzi pentru cei care fac acrobații pe sîrmă, la trapez etc.

Cuvînt compus este și slavul voievoda (voie „de oști” și voda „conducător”), care a dat în romînește voievod. Primul înțeles a fost, după cum se vede, „conducător de oști”, și nu „principe”, „domnitor” — care e sensul actual.

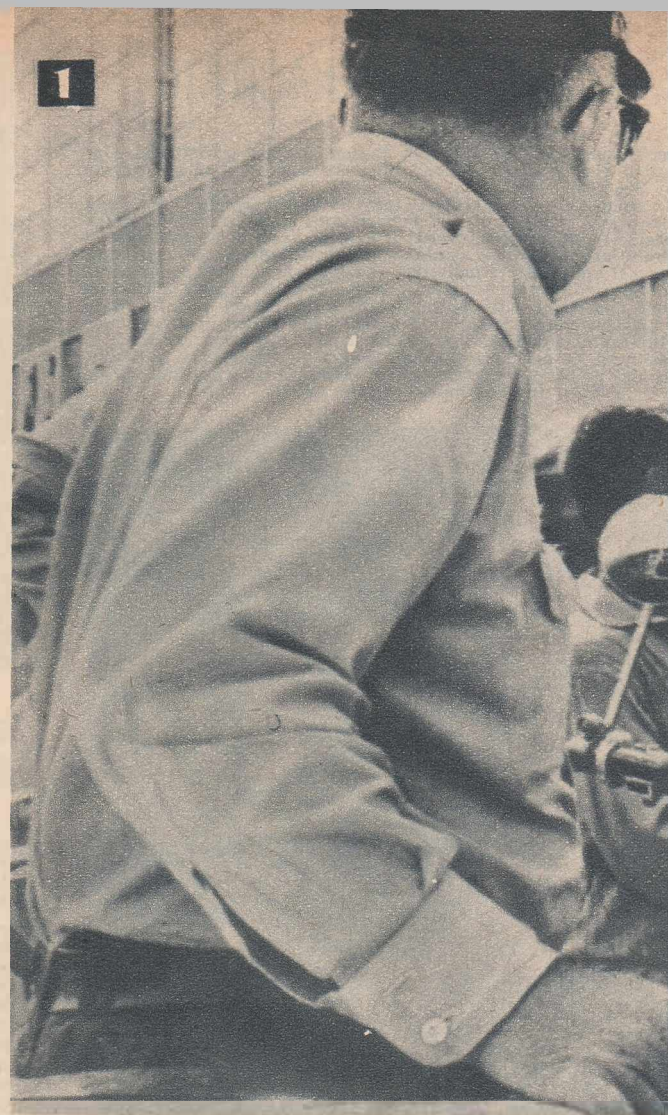
Sorin STATI

ALABAMA '63:

Evenimentele sînt cunoscute. Negrii din orașul american Birmingham (aici trăiesc 140.000 din cei 19.000.000 negri americani) au ajuns la concluzia că totul ajunge. Ajunge cu discriminarea, cu persecuția, cu batjocura. Totul ajunge și trebuie schimbat. Sîntem în 1963. Încă în 1863 președintele Abraham Lincoln a semnat proclamația prin care se acordă negrilor libertate deplină. 100 de ani după Lincoln, negrii (a zecea parte din populația S.U.A.) au trimis actualului președinte un mesaj în care fiecare rînd e exclamație de revoltă și de durere: „Ani de-a rîndul progresul în înfăptuirea egalității în drepturi a fost extrem de lent. Sistemul segregăției l-a îngrădit pe negru... l s-au refuzat posibilitățile egale și în ce privește învățămîntul, munca... Timp îndelungat el a fost supus asuprii și terorii. Au fost ani grei de umilințe și lipsuri”.

100 de ani! Cîte generații?

Și iată, acum Birminghamul a arătat ce e în stare timpul. Teroarea a născut sete de libertate. Asuprirea a sporit dorința de a trăi ca cetățeni egali în drepturi. Umilința nu era decît o aparență. Adevărata față a negrului e demnitatea. Iar de la demnitate la luptă nu e decît un singur pas.

ripos

1 Un cunoscut rasist american, Ross Barnett, guvernatorul statului Mississippi, a rostit cuvinte memorabile: „Dumnezeu a fost cel dinții segregacionist. El ne-a făcut albi, pentru că ne-a vrut așa; el așteaptă să-l urmăim pe acest drum”. Drumul lui Dumnezeu-Barnett e străjuit de polițiști înarmați. Dar negrii din Birmingham au sfidat pe cei a căror credință e sintetizată în arme și bastoane de cauciuc. E superlorigitatea oamenilor cu pielea neagră în fața celor cu inima neagră.

2 Ați auzit de „MBENQ”? Se experimentează în S.U.A. un medicament cu acest nume. El este propus oamenilor de culoare ca o soluție radicală în lupta pentru

revendicările lor. „MBENQ” acționează asupra pigmentilor pielii, decolorînd-o, făcînd-o galbenă și apoi chiar albă. Folosind „MBENQ” îți poți renega strămoșii, poți îmbrăca pielea albă care îți va da dreptul să mergi cu autobuzul, să mînci la restaurant, să studiezi la universitate, să locuiești într-o casă, să nu fii sfîșiat de cîini... Care negru va accepta o asemenea soluție? „MBENQ” nu e decît o amestecătură neinteligibilă de sunete... Pe cînd cuvintele „dignitate”, „egalitate”, „libertate”, care au răsunat din nou cu atîta putere la Birmingham, sînt pe toate buzele, le înțeleg toți...

3 Această fotografie luată la Birmingham a

a demnității

ursul lumii.
 pare națio-
 -un articol
 New York
 rog să nu
 nimic de-
 ham. Ce aș
 spun fără
 :?" (din de-
 ută de un
 : asiatic la
 ului „New
 Tribune”).
 juditoare:
 ra oameni-
 otoreporta-
 vista fran-
 Match“).
 Alabama“
 articol din
 t“, ziar care
 jos — capi-
 l). „Aceasta
 merica cea
 (Intrebare
 b fotogra-
 ul „Ghana
 Accra).

Jeturi puternice se abat asupra negrilor. Dar sînt incendii în fața cărorora chiar și cel mai experimentați pompieri rămîn neputincioși. Poți stinge cu apa din tumba municipală focul aprins în suflere de anii îndelungați de segregare? Pompierii nu reușesc să-l frîngă pe negri. Ei nu reușesc decît să umple de noroi străzile Birminghamului. Cosmonautul Gordon Cooper tocmai se rotea peste țara sa natală. Un ziar a scris: „Sus — cer fără nori, jos — mocirlă”.

Dr. Robert Kennedy — ministrul Justiției S.U.A. și fratele președintelui — declara acum doi ani: „Un catolic irlandez este astăzi președintele S.U.A. Nu avem nici un motiv să ne îndolm că în următorii 30-40 de ani un negru ar putea deveni de asemenea președinte”. Să fie această cizmă de polițist din Birmingham, care apasă capul unui cetățean de culoare, o primă viză pentru drumul spre Casa Albă?

Negrii au omorît un judecător alb...

Nemaipomenit în Statele Unite ale Americii! De la o vreme încoace negrii au început să se suie cu forța în autobuzele destinate exclusiv albilor. Cele mai multe restaurante interzic accesul negrilor. Negrii au început să intre în restaurante cu forța. La cinematografe, la fel. Mai mult: le-a intrat în cap să ceară anumite drepturi, cum ar fi de pildă dreptul la muncă, dreptul... Și au început să iasă în stradă în rinduri compacte și lungi.

Autoritățile culorii imaculate au trecut la acțiune. Au pus tulumbele cu apă în fața manifestațiilor. Negrii nu s-au clintit. Autoritățile au împrăștiat gaze lacrimogene. Negrii nu s-au clintit. S-a dat drumul împotriva lor la dulăi special dresați ca să-i sflie. Negrii nu s-au clintit. Atunci, lovindu-i cu bastoanele de cauciuc, polițaii segregăției rasiale s-au dedat la arestări. Au fost arestați bărbați, femei, bătrîni, copii. Atitea mii și mii, încît închisorile nu-i mai încap și atunci spitale au fost transformate în închisori.

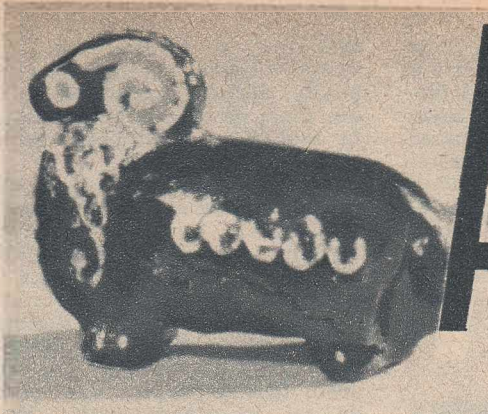
Dar toate ar fi fost, ca să spun așa, suportabile pînă la un punct, dacă negrii n-ar fi săvîrșit cea mai odioasă crimă: au ucis. Au ucis un om. Un alb. Și ce alb! Unul din cei mai splendoroși reacționari din statele din sudul S.U.A. L-au ucis pe judecătorul Brown din Alabama.

L-au prins cumva fără veste și l-au spînzurat de un copac, așa cum tot face Ku-Klux-Klanul cu negrii? Nu. L-au împușcat pe vreun coridor al tribunalului? Nu. L-au împlîntat un cuțit în pieptul lui înflăcărat pentru „sublima” cauză a rasismului? Nu. L-au ucis în timpul unui proces, cu atitudinea lor dîrzi!

Judecătorul Brown era președintele tribunalului. Punea întrebări strînse negrilor arestați în stradă și aduși în boxa acuzațiilor. Le punea întrebări, și-i amenința, și-i invectiva. Doar avea de-a face cu o „rasă inferioară”. Se aștepta, desigur, ca arestații să-i cadă în genunchi și, ca pe vremea unchiului Tom, să-l imploare: „Omorîți-ne, stăpîni!” Dar nu! Negrii l-au înfruntat. Cu bărbăție. Cu conștiința că dreptatea e de partea lor și nu a judecătorului. Însă judecătorul Brown era un suflet duios și sensibil. Tolerant din fire, el a trecut cu vederea, în întreaga-i carieră de om al dreptății, toate nedreptățile pe care le-a îndurat negrii și pe care nu voiau să le mai îndure. Dar să suporte înfruntarea lor — ei, cel pus să apere ordinea segregacionistă, și încă în exercițiul funcțiunii, în instanță — asta niciodată! Și din cauza duioșiei, a sensibilității, poate și a furiei născute de ura împotriva negrilor, toate combinate cu o insuficiență cardiacă, sublimul împărțitor de dreptate, contrazis și zădărit, a succumbat subit.

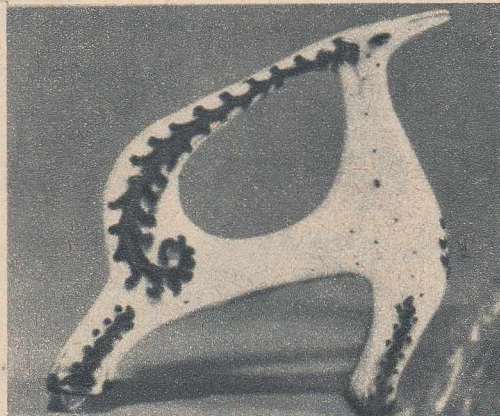
În acest ceas îndoliat, se cuvine să rostim cu pietate: „Să-l ierte Dumnezeu, căci, slavă Domnului, are ce să-i ierte...”

Lascăr SEBASTIAN

ARTĂ

ȘI

ARTIZANAT

Articole pentru decorația interiorului sau accesoriilor de îmbrăcăminte, produsele artizanale ne reclamă mereu atenția. Fie că e vorba despre cele 170 de magazine speciale de artizanat pe care le avem în țară, despre vitrinele din gări sau aeroporturi, despre etalajele librăriilor, parfumeriilor sau chiar ale tutungeriilor, nu e „ochi la stradă”, cum se spune, unde să nu apară un vas de ceramică, o țesătură românească, un portvizit cu motive folclorice.

Această producție artizanală de masă, strânnind un remarcabil interes peste hotare, este o creație a anilor noștri și ea este chemată să valorifice și să continue în mod organizat arta tradițională a meșterilor populari.

În ultimii ani volumul producției artizanale, organizate și îndrumate de către direcția artizanat din Uniunea centrală a cooperativelor meșteșugărești, a crescut puternic. S-au dezvoltat noi ramuri de producție, au fost create noi sortimente. În 1955, producția artizanală se limita la trei ramuri: lemn, covoare, țesături. Ulterior s-au dezvoltat secții de ceramică, piele, împletituri, sticlă, metal, os, corn, gablonț...

Cum, la ce nivel artistic se realizează această bogăție de produse? Și sînt aceste obiecte astfel făcute încît să răspîndească bunul-gust în mase, asigurînd o continuitate a tradițiilor populare?

Dăm cuvîntul în această chestiune unor artiști plastici decoratori, în același timp iubitori și cunoscători ai artei populare.

Citeva figurine reușite din ceramică.

Vasele din pastă trandafirie, cu o ușoară ornamentație de angobă albă, sînt printre cele mai izbutite produse artizanale. Ce păcat că apar atît de rar în magazine...

Ceramica să fie ceramică, lemnul lemn și bronzul bronz...

fiere ca sculptorița **OLGA PORUMBARU** să se preocupe de activitatea meșteșugarilor ceramiști. Sculptorița însăși creează figurine și podoabe de ceramică și, lucrînd în domeniul artei monumentale, folosește pentru panourile decorative ceramica smălțuită.

— Urmăresc cu plăcere iscusința cu care artizanii ceramiști modelează lutul, obțin smălțurile, ard vasele — ne spune artista. În bogăția aceasta de produse eu deosebesc două direcții de orientare: o orientare spre prelucrarea tradițiilor noastre de la Horezu, Marginea Cucului etc. și o căutare inovatoare spre un stil al zilelor noastre. Lucrările cele mai bune, lucrări deosebit de valoroase, s-au făcut cu precădere în prima direcție. Mi-ar fi cu neputință să citez tot ce-mi place; mă voi referi așadar mai ales la colecțiile de talere pe care le fac meșteșugarii

ceramiști. Talerele acestea ornate discret, echilibrat și armonios, în spiritul tradițiilor noastre, nu stau cu nimic mai prejos de creațiile de seamă ale ceramicii altor popoare. La același nivel se situează și vasele din pastă trandafirie, nesmălțuite, cu decorație de angobă albă.

— Socotiți că meșterii ar trebui să lucreze exclusiv în spiritul tradițiilor populare?

— Nicidecum. Gîndirea artistică nu are voie și nici nu poate să se oprească. Și lutul trebuie să fie modelat după spiritul contemporan. Noi sîntem chemați să creăm forme specifice pentru interioarele noastre de astăzi. Recunosc însă că etapa aceasta de trecere de la tradiție la un stil al zilelor noastre nu e lipsită de dificultăți. Totuși și aici producția artizanală a înregistrat unele reușite. Am văzut în magazine lucruri bune. Așa sînt cîteva servicii de lapte, de vin, unde forma modernă, bine concepută, e agrementată cu o deco-

Viorica FILIPOIU
(Continuare în pag. 16)

rație în stil popular foarte simplificată. Îmi plac și unele figurine din ceramică de producție recentă: un berbec masiv, un cerb cu coarne stilizate, un mînz cu o linie foarte decorativă... Dar printre cîteva reușite mai sînt și multe lucruri de un gust îndoielnic. Foarte multe vase „moderne” sînt în același timp lipsite de originalitate și supraîncărcate ca decor: și cu aripioare, și cu spirale, și cu combinații de forme, și cu smalțuri împestrițate. Unele vase forțează figurativul: așa poate fi văzut în vitrine un vas de ceramică neagră întruchipînd un omuleț cu joben, cu două toarte laterale și o lala pe piept... Alteori ceramica e astfel tratată încît să imite în chip forțat ba lemnul, ba sticla, ba bronzul.

— Cum socotiți că s-ar putea îmbunătăți proiectarea ceramicii moderne?

— Aș voi să semnalez două greșeli în proiectare. Reluînd cele spuse mai sus, e bine să se renunțe la acea „trișare” cu lutul. După cum aminteam, am văzut obiecte din ceramică neagră „bătute” ca bronzul sau acoperite cu un smalț plumbifer menit să imite lemnul și grafitul. Așa nu e bine. Fiecare materie primă trebuie să se valorifice prin propriile sale resurse. Lutul să demonstreze frumusețile lutului, lemnul — cele ale lemnului, iar bronzul, la fel. Însă cea de-a doua greșală în proiectare mi se pare încă și mai gravă. Proiectanții pornesc uneori concomitent de la două surse de inspirație: pe de o parte de la ceramica cultă străină și pe de altă parte de la tradițiile noastre populare, făcînd să se întilnească aceste două tendințe undeva în aer, la un punct de compromis. Așa ajungem la forme încărcate, hibride, negrăitoare... Proiectantul trebuie să fie în primul rînd un adînc cunoscător al tradițiilor noastre populare. Și, pornind de-aici, să ducă linia mai departe, la o interpretare contemporană.

Lemnul

— Producția artizanală în lemn, așa cum apare ea astăzi, s-a îndepărtat de la adevăratele tradiții populare — ne spune sculptorul **EUGEN CIUCĂ**. Nu e nevoie să intrăm în prea multe amănunte. E de ajuns să chemăm în minte felul în care sînt lucrate porțile și stîlpii de casă țărănească, bîtele, fluierile și furcile, ba chiar blidele, solnițele sau lingurile — și să ne întoarcem apoi cu gîndul la articolele artizanale curente, așa cum le vedem astăzi în vitrine, ostentativ vopsite și indiscret pictate...

— Într-adevăr, aprecierea dv. face să ne apară mai vie monotonia la care s-a ajuns în direcția obiectelor artizanale din lemn. Vazele, farfurioarele, fluierile, ploștile, cutiile pentru țigări sînt în întregime acoperite cu vopsea galben-lălmie, prea sclipitoare, agrementate cu aceleași floricele sau cu desene învechite, lipsite de măiestrie...

— E timpul să înțelegem că prezența unui desen înfățișînd un țăran sau o țărăncă, aplicat asupra unui obiect cu o formă nedefinită sau prost concepută, nu-i poate asigura acestuia legătura cu arta populară, nu-l definește ca obiect artizanal

ce transpune tradițiile folclorice — își continuă ideea sculptorul Eugen Ciucă.

— Dar cum s-a ajuns la această sărăcie de conținut?

— Meșterii au început în ultima vreme să reproducă proiecte pe care le primesc de-a gata și care imită stîngaci și de departe vechea lor artă. De aceea, după părerea mea, primul pas pentru îmbunătățirea producției artizanale în lemn e o acțiune de depistare a adevăraților meșteri populari. Adevăratele modalități populare de lucrare și împodobire a lemnului trebuie luate în vedere și recomandate. Iar pasul imediat următor: tinerii ucenici trebuie încurajați să se adune și să învețe, în cooperative, pe lângă meșteri cu experiență, astfel încît continuitatea tradițiilor populare valoroase să fie asigurată.

— Considerați că acești meșteri vor putea da și acea parte a producției care, interpretînd tradițiile populare, se orientează către un stil al zilelor noastre?

— Nu. Eu aș crede ca meșterii populari să rămînă fideli producției de inspirație populară. Pentru o proiectare mai liberă, deși pornind tot de la stilul folcloric, e necesar să fie folosiți numai artiști ale căror preocupări sînt axate și pe problemele de artă decorativă.

Arhitectura accesoriului din piele

Masele plastice înlocuiesc din ce în ce mai frecvent pielea pentru articolele de uz curent. Materie primă mult prețuită astăzi în toată lumea, pielea este tot mai mult rezervată obiectelor de

artă aplicată. Portfigurate, portvizite, albume, curelușe de ceas, poșete, aproape toate accesoriile din piele pe care le găsim astăzi în magazine sînt opera meșteșugarilor cooperatori.

— Articolele artizanale din piele sînt adesea executate corect, cu acuratețe, montate exact, cu îngrijire — ne spune **ELA CĂN-CICOV**, cunoscută specialistă în legătoria de artă și decorații din piele. Avem și în direcția asta — spune artista — meșteri buni, montori pricepuți. Ne pîndește însă primejdia unui exces de zel în ornamentație. Văd, bunăoară, adesea în vitrine o poșetă din piele repusată, cu o formă agreabilă, paralelipipedică, dar cu fața aproape complet acoperită cu ornamente florale. E prea mult. De fapt, pielea e decorată de la natură: ornamentul ei e însăși fibra. Or, în cazul de

1 Vitrinele magazinelor de artizanat atrag privirile. Totuși alegerea e grea. Sînt prea multe obiecte și de toate felurile: lemnul, ceramica, țesăturile și plasticul se învecinează. Înflințarea unor magazine specializate pentru o singură ramură de producție ar ajuta publicul să compare și să selecteze.

2 La ce bun să pictezi vasele de lemn astfel încît ele să pară din ceramică?...

3 Un serviciu de cafea cu lapte pentru copii: o formă modernă, un colorit vesel, o spirituală ornamentație în stil folcloric.

ficată. De foarte multe ori, însă, artizanul decorator ștanțează pe suprafața pielii un motiv copiat întocmai de pe țesăturile folclorice. Și plasarea acestui motiv se face mecanic, fără o raportare la întregul obiect. Așa se ajunge la un decor meschin și neexpressiv. Artizanul are obligația să creeze — inspirîndu-se din țesături — o compoziție proprie, adecvată materialului. Iar această compoziție trebuie dimensionată și aplicată astfel încît ea să clarifice și să servească forma obiectului de artă aplicată, iar nu s-o dezechilibreze.

— Cum priviți posibilitatea de a combina pielea cu alte materiale?

— Pielea se combină frumos cu abaua și cu împletitura din pai, obținîndu-se astfel efecte plăcute, evitînd risipa de piele. În general, putem spune un cuvînt bun despre progresele sec-

față și în multe cazuri similare, fibra a fost ascunsă și noblețea materiei prime a fost infirmată: poșeta ar putea părea din carton sau din oricare înlocuitor de piele.

— Așadar, cum vedeți decorația obiectului din piele?

— Fiindcă am început să vorbesc despre poșete, o să mă folosesc de același exemplu. O poșetă e un fel de casă în miniatură, pe care o porți cu tine. Vreau să spun că frumusețea unui asemenea obiect e de ordinul frumosului arhitectural. Da, după experiența mea aș putea vorbi

despre o „arhitectură” a obiectului din piele, fiindcă aici primează armonia de proporții a formei. Lucrul se poate spune și despre albume, portvizite, portțigarete... Așadar, revenind la decorația obiectului din piele, aceasta e plăcută și justificată atunci cînd răspunde formei, cînd apare ca o subliniere a acesteia: un tighel executat cu îngrijire, o cheutoare bine găsită funcționează ele înseși ca un element de decorație.

— Și unde își găsește locul amprenta artei populare?

— După părerea mea, în ce pri-

vește obiectul din piele, aceasta trebuie să intervină ca un accent, nu ca o compoziție desfășurată. Mă gîndesc bunăoară la un album a cărui față e aproape în întregime acoperită cu o scenă reprezentînd cîteva torcătoare. Nu sînt de acord cu o decorație atît de încărcată. Nu e nevoie să te desfășori pe o largă suprafață ca să obții nota folclorică. Cău-tînd aceeași legătură cu arta populară, artizanul recurge uneori la scene pictate. În ce mă privește, sînt net împotriva acoperirii pielii cu picturi. Modalitatea ștanțării mi se pare justi-

ției artistice de împletituri. Am văzut sacoșe, coșulețe, tăvi care nu lăsau nimic de dorit în privința bunului-gust sau a acurateții. Însă și aici ne pîndește primejdia excesului de vopsire. Cînd paiul își arată paiul, efectul e spiritual tocmai fiindcă din hrana calului am făcut un accesoriu de gust. Cînd paiul e vopsit cu ostentație, se vede cît de colorat e pai, dar cu pretenții de parvenire. În materie de artizanat, rusticul poate — și trebuie — să se afirme răs-picat, dar firesc.

Viorica FILIPOIU

La drum!

Invitație

pe Rarău

Comorile turistice ale Moldovei au fost foarte puțin cercetate în trecut. Dar în ultimii ani și în Moldova turismul a căpătat un conținut și o haină nouă. Șosele modernizate, hoteluri noi în orașe, cabane amenajate în munți, dar mai ales minunile de la Bicaz, Săvinești, Borzești, Iași, Bucecea etc. au devenit îndemnuri puternice pentru zeci de mii de turiști. Vă invităm și noi la o excursie pe aceste meleaguri. De fapt vă propunem o aba-

tere din circuitul care vă va purta prin nordul Moldovei, îndemnulădu-vă să urcați pe Rarău. Pentru aceasta trebuie să poșitiți la Cimpulung Moldovenesc, oraș întins de-a lungul văii Moldovei între culmile bogat împădurite ale Obcinei Feredeului (la nord) și măgurile Bodea și Runcul (la sud), măguri legate prin coame lungi de Muncelul Rarăului. Și orașul — cu blocurile sale noi, aflate în bună vecinătate cu originalele case construite din lemn în stilul frumoasei arhitecturi țărănești — și împrejurimile sînt deosebit de pitorești. Cei ce vor să innopteze în vale au la îndemînă cabana Deia, aflată doar la o jumătate de oră de

urcus foarte ușor de-a lungul pîrului Deia și așezată la marginea unei frumoase poieni din inima codrului de molizi care acoperă Obcina Feredeului (pînă la cabană există și șosea accesibilă motocicletelor și autobuzelor).

Cei ce fac excursia cu motocicletă vor folosi acest mijloc și mai departe, spre Rarău, de lîngă gara Cimpulung-Est pornind o șosea care urcă în serpentine pe valea Izvorului Alb pînă la cabană (distanța 17 km, diferența de nivel 900 m). Drumetii au de ales între drumul ce urmează Valea Seacă (marcat cu triunghi albastru) și cel care trece peste vîrfurile Bodea (marcat cu triunghi galben). Ambele pornesc din centrul orașului și întîlnesc șoseaua, ale cărei serpentine le traversează pînă la cabană.

Prima surpriză pe care Rarăul o oferă celor care înfruntă urcusul apare în apropierea cabanei: Pietrele Doamnei.

Alci s-a născut legenda despre „Comoara voievodelor”.

din toată lumea

FELINA DE BUZUNAR

Cel mai mic reprezentant al familiei felinelor — o micuță vietate galbenă cu pete negre — este pisica pitică cu labe negre din Africa de sud-vest. Dacă denumirea „labe negre” este oarecum exagerată — membrele ei avind doar o dungă neagră pe partea posterioară — în schimb cea de „pitică” este pe deplin justificată: un motan adult este aproape cu jumătate mai mic decît pisicile noastre domestice.

Pisica pitică trăiește în regiuni de semidesert. Nu-i place să se cațere, sare destul de prost, în schimb e foarte rapidă. Blana ei pestriță îi îngăduie să se apropie pe nesimțite de animalele cu care se hrănește — șoareci și șopîrle. Nu miorlăie, ci scoate un sunet aparte, un fel de urlet foarte înalt care, înregistrat pe bandă și transmis de două ori mai încet, seamănă întrucîtva cu răgetul „rudei” ei — tigrlul.

ALGELE ANTIINCENDIARE

Serviciul aerian contra incendiilor folosește în regiunile nord-vestice ale litoralului pacific al S.U.A. o algă scoasă de pe fundul oceanului — din care se prepară un extract gelatinos. Amestecat cu apă, el are proprietatea de a stînge focul, evaporîndu-se totuși foarte încet. Copacii acoperiți de noua substanță împotriva incendiilor formează la suprafață o crustă, iar interiorul lor rămîne neatins.

CALEIDOSCOP GEOGRAFIC

● Un mare număr de localități din cuprinsul țării noastre au în denumirile lor și cifre. Iată cîteva dintre acestea: Trei Fîntîni — sat din Raionul Piatra-Neamț; Trei Hanuri — sat aflat în Raionul Turda; Patru Case — sat din Raionul Dorohoi; Șapte Case este numele unui sat din Raionul Birlad; Optași — comună din Regiunea Argeș; Mila 9 este denumirea unei cunoscută așezări de pescari din Delta Dunării; Zece Hotare — comună din Regiunea Crișana; Trei Movile — Regiunea Suceava; Trei Sale — Regiunea Mureș - Autonomă Maghiară.

● Lacul de acumulare al Hidrocentralei „V.I. Lenin” de la Bicaz poate cuprinde pe întinderea sa 136 de state de mărimea Vaticanului. Lacul de la Bicaz are o suprafață de circa 60 kilometri pătrați.

de vorbă cu medicul

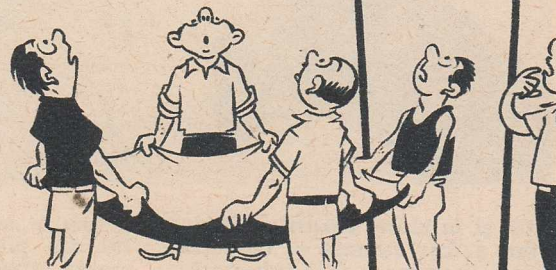
CLIMATOTERAPIA PE LITORAL

Dintre factorii terapeutici cu agenți fizici naturali, climatoterapia este cea mai întinț legată de viața omului. Alegerea litoralului ca loc de odihnă și reconfortare în perioada concediului de vară se face de multe ori la întîmplare. Adesea oamenii aleg marea numai pe criterii pur subiective, nesocotind influența climei specifice asupra organismului.

Climatul maritim în general mărește apetitul, tonifică organismul, excită îmbogățirea singelui, mărește diureza, stimulează sistemul nervos. Se poate defini acest climat ca avînd o acțiune stimulatorie generală asupra organismului. Dar nu trebuie uitat că pentru o anumită

RECOR

Săritura în înălțime.

umor

Cîteva țancuri uriașe, cu fețele tăiate ca de paloș, se înalță semețe dintr-o îngrămădire de blocuri care amintesc un cataclism geologic. O potecă se strecoară abil printre bolovani și duce la picioarele pietrelor. Aici, o despicătură uriașă aminteste locul unde o domniță fugărită de țatari — spune legenda — a ascuns niște comori. Locul acesta se numește „Comoara voievodesei”. Apoi poteca înconjoară pietrele, se cațără printre stînci, oferind din loc în loc minunate priveliști spre valea Bistriței sau a Moldovei. Mica excursie, o introducere în alpinism, va rămîne desigur cea mai frumoasă amintire de pe Rarău. Masivul acesta mai oferă însă posibilități și pentru alte excursii, aproape tot atît de interesante. Una din ele, plăcută și ușoară, urmează poteca marcată cu triunghi roșu care trece pe lângă virful Rarăului (1.653 m) și, pe sub

coama culmii care îl leagă de Popii Rarăului (1.622 m), ajunge pe virful Todirescul (1.492 m). De aici se deschide larg priveliștea asupra codrului secular Sîtioara (monument al naturii). Alte poteci marcate duc spre Giumulău. În valea Bistriței, sau la Cîmpulung, peste Muncelii Rarăului.

Pentru întoarcere, cei ce fac drumul „pe roți” vor alege șoseaua forestieră care, de la cabana Rarău, coboară pe pîrîul Chiril în valea Bistriței. Din satul Chiril șoseaua merge de-a lungul Bistriței pînă la Bicaz. Drumetii pot coborî și ei în valea Bistriței. Noi le recomandăm însă poteca de pe pîrîul Colbului (marcat cu triunghi roșu) care îi duce la Zugreni. De aici își pot continua drumul cu plutele pînă pe lacul de acumulare de la Bicaz.

Gh. EPURAN

PRIN MAGAZINELE CU ARTICOLE DE SPORT...

...MASA PLIANTĂ cu picioarele din aluminiu și suprafața din material plastic, foarte practică pentru amatorii de camping. Prezintă următoarele avantaje: cîntărește puțin (circa 1,200 kg), ocupă un spațiu relativ redus și se transportă ușor.

...SACUL DE DORMIT cu dublă utilizare: poate fi folosit atît ca sac de dormit individual, cît și ca pled pentru două persoane (prin desfășurarea fermoarului care îl înconjoară de la un capăt la

celălalt). Este confecționat dintr-un material cu desene vesele în culori și e foarte călduros, fiind umplut cu lînă sintetică (nu trebuie decît umflat); e ușor (cîntărește 2 kg) și lesne de transportat, fiind livrat într-un ambalaj din polietilenă de vinil.

...RUCSACUL IMPERMEABIL DIN PELICULĂ PLASTICĂ APLICATĂ PE PINZĂ. Este confecționat în mărimi diferite pentru adulți și pentru copii. Coloritul și închizătorile metalice îi dau un aspect frumos.

...BLUZELE BĂRBĂTEȘTI DIN SILON, cu mîncă lungă și manșete cu nasturi. Confecționate în culori diferite, dintre care foarte reușită ni s-a părut cea a măslinii crude (oliv), sînt foarte practice atît pentru motocicliști cît și pentru turiști, în zilele mai răcoroase de la munte.

perioadă aceiași factori climatici pot produce un dezechilibru al funcțiilor organismului. Este vorba de perioada de acclimatizare, pentru care sistemul nervos pune în funcțiune mecanisme compensatoare. Capacitatea de acclimatizare variază de la individ la individ, iar unele persoane, mai sensibile, pot prezenta în această perioadă oarecare tulburări, uneori mai supărătoare, în general însă nu atît de mari încît să compromită șederea la mare pe întreaga perioadă a concediului.

Vor beneficia de climatul maritim, în afară de persoanele sănătoase, bolnavii de cataruri cronice ale căilor respiratorii, scrofuloză, copiii limfatici și rahitici, anemicii și convalescenții după boli infecțioase.

Combinarea factorilor climatici cu ceilalți factori terapeutici (băile de nisip, helio-terapia, tratamentul cu nămol rece sau cald și altele) face ca indicațiile șederii la mare în timpul concediului de odihnă să-și lărgescă gama.

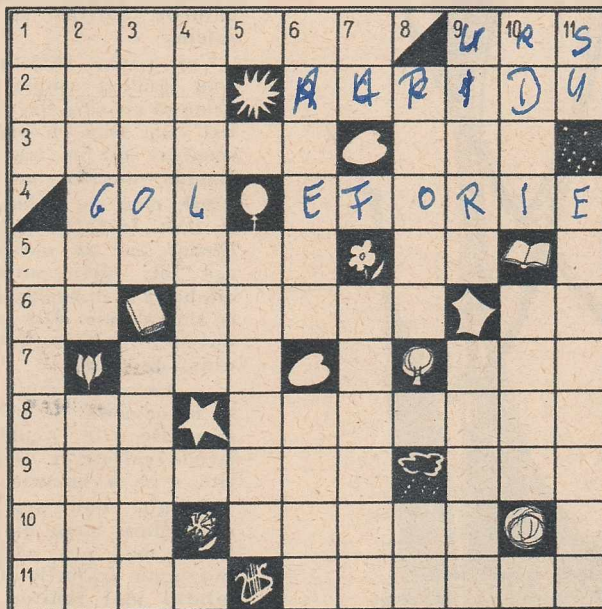
În acest sens vor mai beneficia de cura maritimă bolnavii de reumatism articular și muscular sau cei suferinzi de diverse nevralgii și nevrite. Anumite boli ginecologice sînt sensibil ameliorate de climatul maritim în asociație cu băi și împachetări de nămol.

Bolnavii de tuberculoză osoasă și cei cu boli cronice ale pielii, ca ezeme cronice uscate și psoriazis, vor beneficia de asemenea de climatul litoralului.

Sînt însă o serie de contra-indicații de care bolnavii trebuie să țină seama, climatul maritim putînd duce, în cazurile respective, la agravări. Acestea sînt: afecțiunile organice ale aparatului cardiovascular și renal, stările de debilitate pronunțată, psihosteniile cu stări de neliniște și agitație, tuberculoza pulmonară în orice stadiu, boala lui Basedow.

Pentru toate acestea, înainte de a hotărî dacă ne vom petrece sau nu concediul la mare, este bine să consultăm medicul.

Dr. SILVIU GHEREA

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

BULETIN METEOROLOGIC

ORIZONTAL: 1) Compozitor francez, autorul Nocturnei nr. 1 „Nori” — Stă în birlog cît ține gerul. 2) Poet ardelean, din a cărui operă cităm „Vînturile nopții”, „Ninge”, „Norii roșii” etc. — Tren lute ca vîntul! 3) Autorul poeziei „Furtuni de primăvară” — Rămîne după ploaie sau după topirea zăpezii. 4) Dezbrăcat — Stațiune bună pentru băi de soare. 5) Un an... cu o zi rece în plus — A vui ca vîntul. 6) Incepe pe timp friguros — Stîncă măcinată de vînturi și ploa — Prepoziție. 7) Localitate în Spania — Funcție trigonometrică. 8) Poezii lirice de preamărire — Bani gheață... în trecut. 9) Crivățul, austrul, zefirul, musonul — Plouă ca prin sită. 10) Exclamație — Piclă, negură. 11) Albastrul cerului senin — Scriitor român contemporan, autorul poeziilor „Furtună”, „Ploaie”, „Piclă”, „Soare” etc.

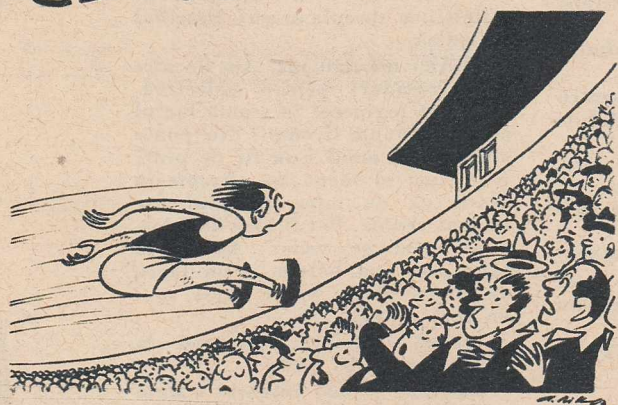
VERTICAL: 1) Scriitor algerian, autorul volumelor „Incendiul” și „Zorile” — Poet român, de la care ne-au rămas poeziile „Moină”, „Vînt”, „Ninge”, „Plouă” etc. 2) Poet sovietic din opera căruia amintim poeziile „Ceață, vînt, zăpadă și tăcere” și „Potopul ploii s-a topit în soare” — Înfruntă vijelia (fig.). 3) Poetă română contemporană, autoarea poeziei „Vînt de martie” — Scriitor romantic german, autorul poeziilor „Glasul ploii”, „Glasul vîntului”, „Cer trist”, „Ceață”. 4) Asasinare. 5) Autorul poeziei „Moartea lui Fulger”. 6) Vreme uscată, fără ploaie — Marte, la vechii greci. 7) Două necunoscut — Distracție condiționată de zăpadă. 8) „Cad picături din cer...” — Posesiv. 9) „Vreme bună!” (pl.) — Tară africană. 10) Zile cu temperatură scăzută — Prin ele cern poezii ploile dese. 11) Subsemnatul (abr.) — Cel mai mare poet al nostru, autorul versurilor „Ce te legeni, codrule, /Fără ploaie, fără vînt, /Cu crengile la pămînt?”.

Dezlegarea jocului „POFTĂ BUNĂ”, apărut în numărul trecut

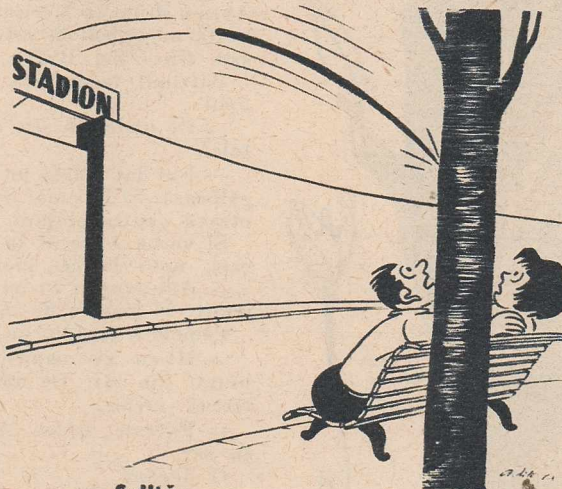
ORIZONTAL: 1) Papornită — Ap. 2) Alifie — Ocară. 3) Sec — Drăgălaș. 4) Ușor — Ouă — Unt. 5) Natural — Maja. 6) Etil — Serată. 7) Urare — Ir — Tl. 8) Creta — N — Ulei. 9) Oi — Asterne — V. 10) P — L — Tocături. 11) Inopinat — Cid. 12) Lătit — Zărite.

Rİ...

de Rik AUERBACH

Săritura în lungime.

Sullță.

INTR-UN COMPARTIMENT

Schiță de Ștefan LUCA
Ilustrație de Eugen MIHĂESCU

În afară de mine, în compartiment mai erau patru călători. Trei bărbați și o femeie. Stam lingă geam. Mă minunam de unul singur de puterea cu care iarba răzbise năpădind pietrișul mărunț de pe marginea drumului de țară. Mureșul purta la vale o apă tulbure, umflată, ca după ploaie. Crenguțe gingașe întinereau trunchiurile bătrine și strimbe de saleie.

Cei patru călători, după ce s-au lămurit asupra stației unde urma să coboare fiecare, s-au întrebau cum stau eu ploile, dacă au semănat tot ce era de semănat, trecând de la un subiect la altul, cum se întâmplă de obicei în tren. În fața mea ședea un om cărunț, cu un obraz încrețit în așa fel încât puteai crede că zîmbește și în același timp ascunde o amărăciune. Din cele spuse se dovedea un mare iubitor de grădini, de pomi.

— Am altoit mult. Și la mine, și la oamenii de prin sat. Chiar și-n alte sate. Acum răspund de livada colectivei. O livadă îngrijită e ca o bucurie pentru ochi.

Ceilalți l-au aprobat. Așa și este. Mare lucru un pom de soi. Unde mai pui că noile livezi îndreaptă dealurile sterpe, fac pământul mai roditor, că nu mai lunecă la vale viituri. Femeia privi lung la bătrîn:

— Pe dumneata te cunosc — zise ea. Omul meu, Dumitru, m-a trimis o dată să-ți cer un altoi. Aveam drum în Merișor, dar dumneata nu ședeai în sat. Dumneata ești Gheorghe Badea.

Bătrînul încuviință. O întrebă apoi:

— De unde mă știe omul dumitale?

— I-ai dat o dată un leac pentru gălbează. Și i-ai mai dat un fel de otravă pentru cloțani.

Și vorba a trecut la cîinii șorecari, apoi la cei ciobănești.

— Am avut și eu unul. S-a prăpădit. Îl țineam de mult.

Femeia-i făgădui un cățelandru.

— Mi-au zis oamenii că te-ai mutat din sat. De atunci a cam trecut vreme.

— Poveste veche. Acuma-s iar în sat.

O depănă.

Au fost ani grei, anii războiului, iar ei doi, nevasta și cu el, nu mai erau tineri. Copilul cel mare, căci a avut doi, se stinsese cu cîțiva ani mai înainte de boteșug uscat, adică de oftică. Feciorul, mezinul, pierise pe Mureș în toamna anului 1944. Băbuța o luase după primul dispărut, iar el, socotind că o să se ducă în curînd după al doilea, și-a zăvorît ușa, a bătut în cuie scînduri la ferestre, s-a mai uitat o dată, o singură dată, înapoi, să-și vadă altoii și s-a mutat sus, la „hodăi“, în singurătate deplină, afară din sat, pe sprinceană dealului, într-un bordei

de pămînt. N-a mai altoit, n-a mai cerut nici măcar foaia din care tăia cu foarfeca felurite sfaturi și le lipea într-un caiet anume. Caietul se acoperea de colb pe polița din odaie, în sat. Nu-și luase cu el decît dulăul. Încet-încet l-a coplesit singurătatea, uritul. Îl părăsise și ciinele. De oameni se ferea. A început din nou să altoiască, să pună răsaduri de flori.

— Așa gîndeam să trăiesc—făcu el — dar nu gîndeam bine.

Oamenii însă nu l-au uitat. Simțeau și înțelegeau ce se petrece în sufletul bătrînului. L-au lăsat să-și vină în fire. Nu l-au silit o vreme. Dar pînă la urmă au început să vină pe la el. Azi unul, mâine altul. Și-au adus aminte că Gheorghe Badea știe cite ceva. Se pricepe la pomi, la grădinărie, are mină ușoară, cunoaște stupăritul.

— Am înțeles că așa nu-i bine. Ce aveam eu cu satul și cu oamenii chiar? Ce vină le puteam aduce? Nici una. Și într-o bună zi am coborît de pe deal în sat. Mă uitam la oameni. Cei mai mulți fecioriseră cu Gheorghiușor și cu Ionică. Mi-au arătat livada nouă, stupina... „S-o iei în seama dumitale, bade Gheorghe“. „O iau“, le-am spus. Am dat jos obloanele, am curățit ograda, mi-am văruiț pomii și gardul de către drum. I-am învățat și pe cei împărțiți în grija mea să lucreze frumos. Din cînd în cînd, ca și acuma, mă duc la Oarba, să văd Monumentul eroilor.

Mi s-a strîns inima. Au tăcut și ceilalți. Se apropia orașul. Bătrînul se ridică.

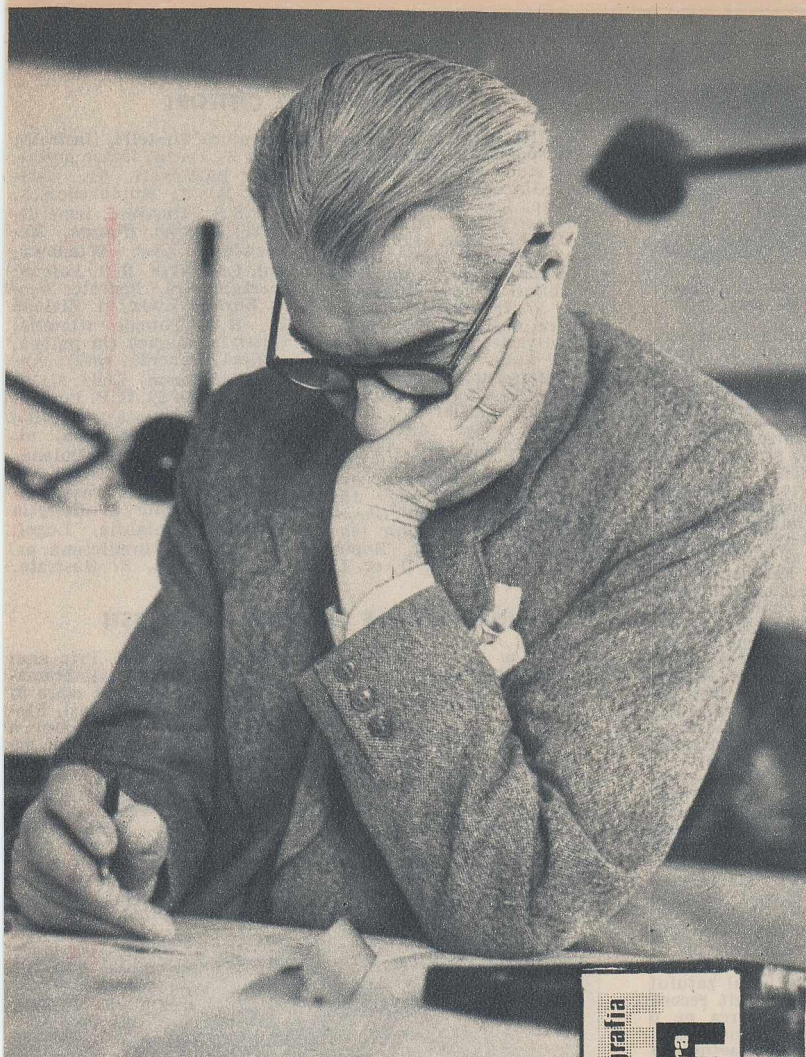
— Aici mă dau jos. Am de ales niște răsaduri pentru colectivă. Mi-a dat inginerul în seamă lucrul ăsta. Vezi cum îi omul? Nu poate singur. Ce, omul i-un fir de praf? Nu. Nu-i el făcut așa. Socoteam greșit că de mine nu mai are nimeni nevoie. Pot fi încă de folos, după cum se vede. Asta știu bine, că-s om bătrîn, e un lucru de mare preț. Nimic nu-i mai de preț ca asta.

Trenul încetinea, țacănind la încrucisările de linii.

Bătrînul se mai întoarse o dată cu fața către noi, ca și cum i-ar fi părut rău că se desparte.

— De mirare-i că foaia mi-a venit într-una. O băga poștașul printre scîndurile ușii. Și asta, vă spun drept, m-a bucurat. Oamenii-s tare cumsecade, am și eu un rost. Vedeți, mereu și-au adus aminte de mine.

Coborî alene din vagon. L-am văzut pierzîndu-se în forfota din gară. Dar mi se pare că nu exprim exact ce am gîndit atunci. Nu pierzîndu-se, ci regăsîndu-se între oameni, în viață. Căci un om nu se poate pierde. Cu toată durerea lui, Gheorghe Badea revenise.

Căutări.
Fotografre de Radu ALEXANDRESCU

CARNET

GĂINILE DISCORDIEI

„Plata Comună“ a celor șase țări vest-europene a luat hotărârea de a mări tarifele vamale puse asupra găinilor care se importă din S.U.A. Această nouă sporire a taxei cu 1,5 cenți la livră face ca, în total, pentru fiecare livră de găină importată de peste ocean să se încaseze o vamă de 14,5 cenți. Sumă apreciabilă, care în mod practic are drept consecință îngustarea considerabilă a pieței vest-europene pentru producătorii din S.U.A.

Lucrul acesta, cum era și firesc, i-a supărat serios pe crescătorii și exportatorii de păsări americani, care se văd amenințați de o serioasă criză. Și, cum nu sînt dispuși să renunțe cu una, cu două la piața europeană, au făcut presiuni asupra administrației federale pentru ca aceasta, prin reprezentanții ei, să exprime indignarea și neliniștea oamenilor de afaceri americani. Ca urmare, dl. Christian Herter, negociator special al S.U.A., a declarat: „Decizia re-

centei sesiuni a Consiliului Economic European ne face să fim scandalizați“.

După cum se știe, din oala Pieții Comune nu se înalță nici un fel de aromă de armonie. Mai curînd se poate spune că ea se prezintă, destul de des, ca un cazan în care fierb contradicții și ciocniri de interese. Și iată că acum găinile vin să mai adauge încă o neînțelegere lungului și răg de discordii atlantice.

Dl. Herter, grijuliu de soarta înaripatelor care se văd amenințate să fie împiedicate a-și mai lua zborul peste hotare, nu s-a limitat să-și exprime indignarea, ci a căutat să dea de înțeles reprezentanților economici ai Pieții Comune că oame-

niile de afaceri nord-americani nu vor ezita, în cazul cînd măsurile preconizate nu vor fi anulate, să meargă pe calea represaliilor. El a declarat: „Obiectivul nostru principal este, desigur, să căutăm să ameliorăm condițiile privitoare la exportul de păsări în Europa. Dacă nu reușim,

vom fi siliți să obținem compensații în alte direcții“.

Rămîne de văzut dacă reprezentanții Pieții Comune se vor lăsa ori nu intimidăți de amenințarea exprimată de mister Herter. S-ar putea ca, în fața acesteia, la rîndul lor să preconizeze alte măsuri anti-S.U.A. și meciul stîrnit de găinile discordiei să se complice din ce în ce mai mult. Indiferent însă de felul în care vor evolua lucrurile, în general se poate prevedea de pe acum că, dacă rudele lor istorice — gîștele — au salvat Capitolul Romei, găinile americane nu aduc decît bătăie de cap Capitolului din Washington...

În același timp, o concluzie se impune din acest duel vamal: afa- ceriștii americani și rivalii lor occidentali se străduie să-și jumulească reciproc penele profiturilor. Și, din păcate, cei ce plătesc sînt, ca totdeauna, consumatorii.

Eugen MARIAN

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNI	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 22.00 (joi 22.30), 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.50-0.55 (sîmbătă 1.50-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămîinii: 6.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 16 Iunie Programul I 6.00: Cîntece și jocuri populare 6.35: Muzică de estradă 7.10: Concert de dimineață 8.06: Cîntece 8.30: Clubul voioșiei 8.50: Melodii populare 9.20: „Muzicienii despre ei înșiși“ — Hector Berlioz în „Memoriile“ sale (emisunea a II-a) 10.00: Muzică distractivă 10.30: Muzică populară 11.00: Pagini alese din muzica de operă 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Muzică corală de compozitori români 12.20: Interpreți de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Concert de prînz 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Program muzical dedicat fruntașilor de pe ogoare 16.00: Muzică ușoară 16.30: Suita „Tablouri dintr-o expoziție“ de Musorgski-Ravel — Orchestra „Philharmonia“ din Londra, dirijor Herbert von Karajan 17.06: Estrada melodiilor 17.30: Muzică populară 18.00: Muzică din opere 18.30: Transmisune sportivă 19.35: Noi înregistrări de muzică ușoară și de dans 20.00: Teatru la microfon — premiera „Wilhelm Tell“ de Fr. Schiller 21.07: Piese instrumentale 21.20: Muzică populară 21.45: Cîntă Ella Fitzgerald 22.25: Muzică de dans 23.17: Simfonia de Ștefan Niculescu

Programul II 7.00: Fanfară 7.35: Melodii populare 8.00: Muzică pentru radio de Filip Lazăr; Concerto grosso în la major de Vivaldi 8.30: Muzică ușoară 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Din melodiile lui Johann Strauss 9.30: Cîntece populare 10.00: Muzică din opere 10.30: Revista presei străine 10.38: Formații de muzică ușoară 11.00: Transmisunea concertului Orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu“, Dirijor Mircea Cristescu. În program: Preludiu festiv de Alfred Mendelssohn; Concertul pentru pian și orchestră în mi bemol major K.V. 271 de Mozart — solist Valentin Gheorghiu; Simfonia a II-a în re major de Beethoven. În pauză: emisunea „Cinema“ 13.00: Cîntă Nicolae Nițescu 13.15: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 14.05: Piese instrumentale de virtuozitate 14.15: La microfon satira și umorul 15.00: Muzică ușoară 15.30: Melodii de dragoste din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Corul Radioteleviziunii 16.30: Din cîntecele și dansurile popoarelor 16.59: Recital Ion Voicu 17.15: Amintiri despre scriitorii — I. Peltz despre Jean Bart 17.25: Fragmente din opera „Traviata“ de Verdi și opera „Vînzătorul de păsări“ de Zeller 18.00: Teatru la microfon pentru copii 19.00: „Melodii... melodii“ 19.30: Cîntă Ion Cristoreanu și Florea Cioacă 20.05: „Vitrina cu noutăți de muzică ușoară“ (reluare) 20.33: Muzică de dans 21.45: Lectură-ghicitoare — Eroi din dramaturgia universală 22.00: Romane 22.30: Sonata a II-a în do major opus 26 nr. 2 pentru violoncel și pian de George Enescu — interpretează Ion Fotino și Maria Fotino 23.10: Muzică de dans.

Programul III 19.00: Opera „O noapte furtunoasă“ de Paul Constantinescu 19.50: Din schițele lui Liviu Rebreanu — „Ghinionul“ 20.05: Serenada pentru orchestră de coarde de Eugen Suchon; Simfonia a III-a în sol minor de Albert Roussel 20.43: Muzică de dans 21.30: Romane 22.10-22.50: Muzică de cameră.

LUNI 17 Iunie Programul I 5.07: Fanfară 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri populare 6.07: Piese pentru acordeon 6.20: Gimnastică 6.36: Marșuri 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Dansuri instrumentale 7.30: Sfatul medicului — Rolul vitaminelor în prevenirea afecțiunilor cavității bucale 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece despre furnaliști și oțelari 8.06: Melodii populare 8.30: Muzică din opere 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Cîntece 9.30: Suita a III-a în si bemol major de Lully; Concertul în do minor pentru clavicin și orchestră de Wilhelm Friedemann Bach 10.00: Muzică de estradă 10.34: Cvartetul de coarde „Pe Argeș în sus“ de Theodor Grigoriu 11.00: Coruri din opere 11.30: Muzică ușoară 12.00: Din cele mai cunoscute melodii populare 12.30:

De la gayotă la vals 13.10: Suita a III-a de Eugen Căteanu; Suită pentru flaut și orchestră de Mircea Hoinic 14.00: Concert de prînz 15.00: Muzică ușoară 15.30: Muzică populară românească și a minorităților naționale 16.58: Cvartetul în fa major pentru flaut, clarinet, fagot și corn, de Rossini 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Instrumentiști de muzică ușoară 17.10: „Cîntecul secerătorilor“ și „Seara pe deal“ — tablouri simfonice de Sabin Drăgoi 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 17.50: Din muzica popoarelor 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Cîntă Jussi Björling 19.00: Revista economică radio 19.20: Cîntă Orchestra de muzică populară „Lazăr Cernescu“ 19.45: Muzică ușoară de Vasile Veselovski 20.15: Piese instrumentale și vocale de Debussy 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Concert de muzică ușoară 21.15: Tribuna radio 21.25: Muzică din opere 22.25: Concert pentru vioară și orchestră de Bela Bartok — solist György Garay 23.04: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Piese corale 10.30: Muzică populară 11.00: Muzică instrumentală și vocală 11.15: Pagini de reportaj 11.30: Poemul simfonic „Serbări române“ de Respighi 12.06: Triouri vocale din opere 12.30: Din muzica popoarelor sovietice 13.00: Buchet de melodii 13.30: Întîlniri de reporter 13.37: Cîntece și jocuri 14.10: Suita de balet de Max Reger 14.35: Interpreți de muzică ușoară 15.00: Duet din opere 15.30: Muzică instrumentală și vocală 16.10: Cîntece și jocuri populare 16.30: Simfonia a V-a în re minor de Mendelssohn-Bartholdy 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică corală de Ion Vidu, 18.30: Muzică populară 19.00: Canțonete și șansonete 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Simfonia I în mi minor de Dimitrie Cuclin 20.20: Opera „Moscova-Cerionușki“ de Șostakovici — montaj muzical-literar 21.15: Jocuri populare 21.30: Lectură dramatizată din volumul „Arta de a fluiera“ de Schuster Dutz 22.00: Dansuri din secolul al XVI-lea 22.23: Concert de muzică ușoară 23.10: Cantata de cameră de Andrei Porfetye pe versuri de Nicolae Labiș; Simfonia a III-a de Schumann 0.02: Muzică de dans.

Programul III 21.15: „Interpretul săptămîinii“ — Nicolae Herlea 21.45: Piese instrumentale 22.00-22.59: Concert de estradă.

MARȚI 18 Iunie Programul I 5.07: Jocuri populare 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Dansuri de estradă 6.07: Cîntece 6.20: Gimnastică 6.35: Piese pentru chitară 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Dansuri populare din țări socialiste 7.30: Sfatul medicului — Transpirația excesivă 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Marșuri patriotice 8.06: Muzică distractivă 8.30: Muzică din opere 9.00: Fragmente din suita de balet „Floarea roșie“ de Glier 9.30: Muzică populară 10.00: Cvartetul nr. 1 în do major închinat păcii, de Ion Dumitrescu 10.30: Muzică ușoară 11.05: Valsuri de Chopin 11.20: Scene din opera „Secretul Suzanei“ de Wolf Ferrari 11.45: Radio prichindel 12.00: Poemul simfonic „Fatma“ de Constantin Bobescu 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Formații artistice de amatori 13.10: Cîntece și jocuri populare 14.00: Concert de prînz 15.00: Muzică din opere 15.30: Muzică ușoară 16.00: Piese vocale 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: În ajutorul corurilor de amatori — cîntecul „Țara mea“ de Gh. Dumitrescu 17.10: Cîntă Ileana Constantinescu și Traian Lăscuț-Făgărășanu 17.30: Radiorchestra pionierilor 17.55: Cîntă baritonul David Ohanesian 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru fruntași în producție 19.00: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur 19.10: Sonata

(Continuare în pag. 22-23)

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM „CARPAȚI”

oă inoită să participați la frumoasele călătorii peste hotare, care vor avea loc în luna iulie:

Republica Socialistă Cehoslovacă

14 zile de neuitat prin Republica Socialistă Cehoslovacă (trezind și prin R.P. Ungară), unde veți admira Praga cu minunatele sale palate din partea veche a orașului; Brno, orașul tradiționalului târg de mostre; Karlovy Vary, renumita stațiune balneară.

Inscrieți-vă pentru călătoriile cu autocarul care vor avea loc la 21 și 31 iulie, pe itinerarul Budapesta — Bratislava — Brno — Trebiesz — Tele Hrudec — Ceske Budejovice — Hluboko — Pilsen — Karlovy Vary — Praga; excursiile cu trenul vor avea loc pe itinerarul Brno — Bratislava — Praga, la 18, 20, 25, 28, 30 și 31 iulie 1963.

Republica Populară Ungară

Vizitând Ungaria veți cunoaște frumoase obiective turistice și stațiuni internaționale.

Inscrieți-vă la excursia din 21 iulie 1963, cu trenul, pe itinerarul Budapesta-Balaton, durată 8 zile.

Excursia specială pentru tineret, de 10 zile la Budapesta, cu plecarea la 19 iulie 1963; excursii de 12 zile la Budapesta-Balaton, cu plecarea la 17, 22, și 27 iulie 1963.

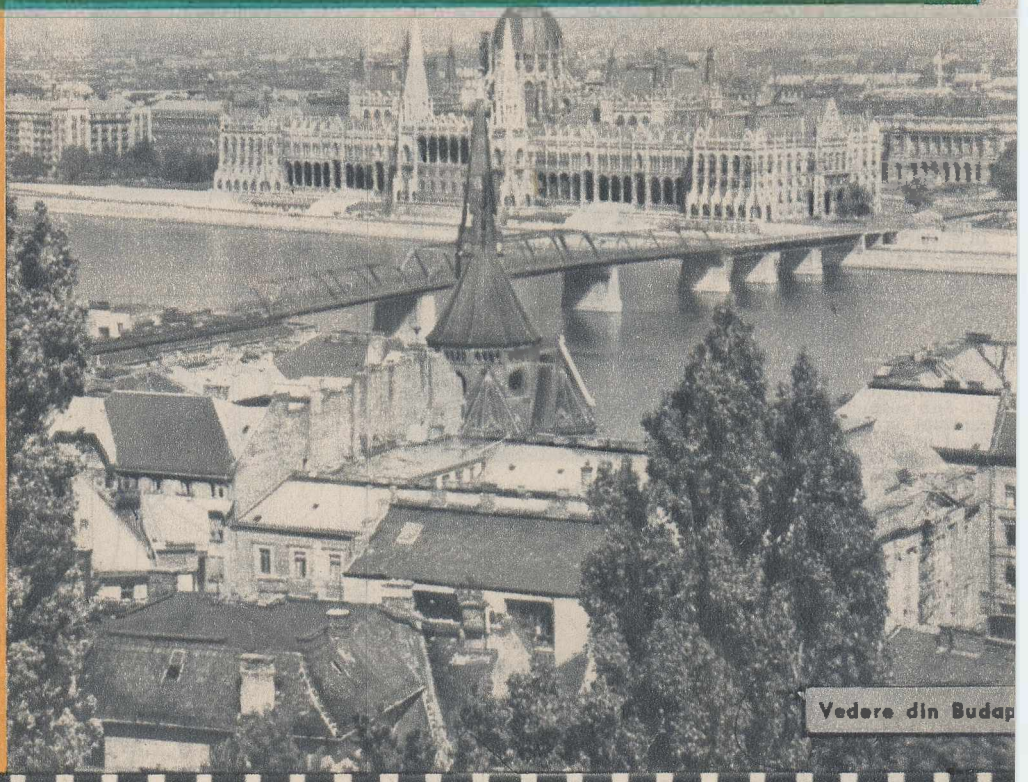
Republica Populară Polonă

Călătoriți prin Cehoslovacia și Polonia, până la țărmurile Mării Baltice, vizitând interesantele orașe: Bratislava — Katowice — Cracovia — Wrocław — Poznan — Torun — Gdansk — Varșovia — Lvov.

Plecarea la 21 iulie 1963.

Pe itinerarul Bratislava — Cracovia — Varșovia, cu plecarea la 28, 31 iulie 1963.

Pentru informații detaliate și înscrieri adresați-vă agențiilor O.N.T. „Carpați” din toată țara.

Vedere din Budap

LUMINĂ DE IULIE

O producție în culori a Studioului cinematografic „București”

Scenariul : Fănuș Neagu și
Vintilă Ornaru
Regia : Gheorghe Nagy

Imaginea : Ovidiu Gologan
Muzica : Mircea Chirlac
Decoruri : Ștefan Marțan

ÎN ROLURILE PRINCIPALE: George Calboreanu, Gr. Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu, Coșea Răutu, Titus Lăptăș, Emilia Costa, George Mottol, Mircea Cosma, Aurel Ciocanu, Margareta Pogonat

Sosirea la o gospodărie agricolă colectivă a tânărului zootehnician Vișan e punctul de plecare al întâmplărilor hazlii și uneori dramatice care furnizează subiectul noului film românesc „Lumină de iulie”. Imaginea în culori cîntă poezia belșugului și a vieții noi din satul nostru de azi.

AUTOMOBILIȘTI ȘI MOTOCICLIȘTI

La toate stațiunile de desfacere a produselor petrolului s-a pus în vânzare

GHIDUL STAȚIUNILOR PECCO — trasee principale —

Ghidul cuprinde: indicarea majorității traseelor principale de circulație, precum și specificarea stațiunilor de alimentare, produsele ce sînt comercializate și orele de funcționare a stațiunilor.

În cele 180 de pagini ale lucrării sînt cuprinse și planurile orașelor principale, cu cele mai însemnate artere de circulație. Prețul unui exemplar legat în copertă de vinilin este de lei 19,50.

